

Μορφοβουνιώτικη ΦΩΝΗ

ΠΛΗΡΟΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Τοχ. Γραφείο
ΠΕΡΙΣΣΟΥ
Αριθμός Άδειας
ΚΩΔ. ΕΝΤΥΠΟΥ
01 4547

PRESS POST
X+7
ELTA
Hellenic Post

Τριμηνιαία Περιοδική Έκδοση
του Συνδέσμου των Απανταχού Μορφοβουνιωτών
Απρίλης - Μάης - Ιούνιος 2020 | Φύλλο 80

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ζητούμε συγνώμη από του αναγνώστες της Μορφοβουνιώτικης Φωνής, επειδή λόγω των περιορισμών της πανδημίας δεν στάθηκε δυνατόν να εκδοθεί η εφημερίδα μας τον κατάλληλο χρόνο. Το παρόν φύλλο αντιστοιχεί στο πρώτο τρίμηνο του τρέχοντος έτους.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΜΟΡΦΟΒΟΥΝΙΩΤΩΝ

Την Κυριακή 26η Ιανουαρίου 2020 πραγματοποιήθηκε η ετήσια απολογιστική Γ.Σ. στα γραφεία του Συνδέσμου στην οδό Αγ. Αναστασίας 5 στον Περισσό.

Για την προεδρία της συνέλευσης προτάθηκε και εκλέχθηκε ο **Αγαπητός Κυρίτης Δημήτριος**, ο οποίος και επιμελήθηκε των διαδικασιών της.

Μετά τον χαιρετισμό του Αγαπητού Κυρίτη Δημήτρη προς τον Δήμαρχο, και του προέδρου του Δ.Σ. **Γιώργου Βασιλούλη**, το καλωσόρισμα του Δημάρχου **Παναγιώτη Νάνου** και του γραμματέα του Συλλόγου της Καρδίτσας **Αναστασίου Τσάβαλου**, τηρήθηκε ενός λεπτού σιγή στη μνήμη των χωριανών που χάθηκαν κατά το προηγούμενο έτος. Στη συνέχεια ο πρόεδρος του Δ.Σ. προέβη σε απολογισμό των πεπραγμένων της διαχειριστικής περιόδου 1/1-31/12/2019 σημειώνοντας τα παρακάτω:

1. Πραγματοποιήθηκε με επιτυχία κοινή συνεστιάση μελών του Συνδέσμου με την Ένωση Μεσσηνιακών Αθηνών και δεσμεύτηκε να επαναληφθεί και φέτος.
2. Τόνισε τη συμμετοχή του Συνδέσμου στις γιορταστικές εκδηλώσεις του 15 Αύγουστου στα πλαίσια των εκδηλώσεων «Πλαστήρια 2019» καθώς και στην εκδήλωση τιμής του Συλλόγου Καρδίτσιωτών στη μνήμη του Ν. Πλαστήρα με κατάθεση στεφάνου που πραγματοποιήθηκε στο Α΄ νεκροταφείο της Αθήνας.
3. Αναφέρθηκε στην ολοκλήρωση του βιβλίου του Συνδέσμου με το λεξικό και την ιστορική και πολιτιστική διαδρομή των Βουνεσιωτών. Στο σημείο αυτό ευχαρίστησε τον Δήμαρχο για την ανάληψη από μέρους της δημοτικής αρχής το κόστος έκδοσης του βιβλίου, όλα τα έσοδα του οποίου θα διατεθούν για την κυκλοφορία της εφημερίδας του Συνδέσμου.
4. Δεσμεύτηκε να μεριμνήσει ομού μετά των συλλόγων Καρδίτσας και Μαγνησίας για τη δημιουργία τράπεζας αίματος.
5. Πρότεινε και δεσμεύτηκε να μεριμνήσει με κοινή προσπάθεια των μελών του Συνδέσμου, στη σύνταξη Μητρώου των

Βουνεσιωτών απανταχού της γης, ένα έργο που χρειάζεται χρόνο και μεγάλη συμμετοχή των χωριανών.

Κατόπιν ο ταμίας του Συνδέσμου **Νίκος Πάζιος** παρουσίασε την ταμειακή κατάσταση που διαβάστηκε από τον πρόεδρο της Γ.Σ. η έκθεση της εκλεγτικής επιτροπής (Κ. Κοντοστέρης, Φ. Κυρίτης, Απ. Κοτοπούλης), τα αποτελέσματα της οποίας εγκρίθηκαν ομόφωνα από τη Γ.Σ.

Ο πρόεδρος της Γ.Σ. κ. Δημήτρης Αγαπητός Κυρίτης μετά τον χαιρετισμό και το καλωσόρισμα του Δημάρχου κ. Παναγιώτη Νάνου και του γραμματέα του συλλόγου της Καρδίτσας κ. Αναστασίου Τσάβαλου, έδωσε τον λόγο πρώτα στον κ. Δήμαρχο.

Τοποθέτηση Δημάρχου: Ο κ. Παναγιώτης Νάνος αφού χαιρέτησε τους παραβρισκόμενους, τους ευχήθηκε καλή χρονιά και εξήρε το ρόλο των πολιτιστικών συλλόγων, ανέφερε δε τα παρακάτω:

1. Ο δήμος συμμετείχε με διαφημιστικά φυλλάδια στην τουριστική έκθεση του Ζαππείου και προγραμματίζει συμμετοχή σε διεθνείς εκθέσεις για την προβολή της λίμνης Ν. Πλαστήρα.
2. ΕΣΠΑ. Συντάχθηκαν 15 μελέτες, είμαστε έτοιμοι, αλλά χρειαζόμαστε χρηματοδοτικές πηγές.
3. Οδικό άξονες. Δίνουμε προτεραιότητα στην ολοκλήρωση του περιφερειακού δρόμου που είναι απαραίτητος για την ανάπτυξη της περιοχής.
4. Οι δασικοί δρόμοι ολοκληρώθηκαν και είναι προσβάσιμοι στους χωριανούς.

Συνέχεια στη σελίδα 4

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ - ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ

Η τουριστική ανάπτυξη της λίμνης στο επίκεντρο της συζήτησης

Ημίωρη συνάντηση με τον υπουργό Τουρισμού κ. **Χάρη Θεοχάρη** είχε ο δήμαρχος λίμνης Πλαστήρα κ. **Παναγιώτης Νάνος**, κατά την επίσκεψη του υπουργού στο Νεοχώρι, στην κοπή πίτας της ΔΗΜ-ΤΟ λίμνης Πλαστήρα σε ξενοδοχείο της περιοχής. Οι δύο άντρες συζητήσαν θέματα που αφορούν την τουριστική ανάπτυξη της λίμνης, ενώ ο δήμαρχος επέδωσε υπόμνημα με τις προτάσεις έργων που σχεδιάζει η δημοτική αρχή και ζήτησε τη στήριξη του υπουργείου.

Περισσότερα στη σελ. 3

Η ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΜΑΣ

Είχαμε προγραμματίσει την κυκλοφορία του πολιτιστικού μας βιβλίου με τη ντοπιολαλιά και την ιστορία του χωριού μας αμέσως μετά την Γ.Σ. του Γενάρη. Επειδή όμως η δημοτική αρχή αδυνατεί να αναλάβει το κόστος της έκδοσης λόγω περιορισμού των σχετικών κονδυλίων, αποφασίσαμε να το εκδώσουμε στο όνομα του Συνδέσμου μας και ζητήσαμε από ορισμένους χωριανούς που έχουν την οικονομική δυνατότητα να συνεισφέρουν. Η ανταπόκριση στο κάλεσμά μας ήταν άμεση και συγκινητική και μέσα σε λίγες μέρες συγκεντρώθηκε το ήμισυ του απαιτούμενου για την έκδοση ποσού, το συνολικό ύψος του οποίου είναι 4.000 ευρώ για την έκδοση 500 βιβλίων. Για τη συμπλήρωση του υπόλοιπου ποσού κάνουμε έκκληση σε όποιον έχει τη δυνατότητα και επιθυμεί, να συνεισφέρει με οποιοδήποτε ποσό για την ολοκλήρωση της πολιτιστικής αυτής προσπάθειας. Καλούμε επίσης και τους συγχωριανούς μας του εξωτερικού, στους οποίους θα αποσταλεί ταχυδρομικά το βιβλίο, να συνδράμουν και εκείνοι με οποιοδήποτε ποσό δύνανται και επιθυμούν. Ο τραπεζικός λογαριασμός του Συνδέσμου μας είναι: **IBAN GR 46 0140 3610 3610 0200 2012 249. Τράπεζα ALPHA BANK.** Στην κατάθεσή σας παρακαλείσθε να συμπληρώνετε το ονοματεπώνυμό σας προκειμένου να σας αποσταλεί η θεωρημένη απόδειξη του Συνδέσμου.

Για μια ακόμη φορά σας ενημερώνουμε πως το σύνολο του ποσού που θα εισπραχθεί από τη διάθεση των βιβλίων με ένα συμβολικό τίμημα, θα ενισχύσει το ταμείο της εφημερίδας μας.

Για τυχόν πληροφορίες μπορείτε να επικοινωνείτε με τον Γ. Βασιλούλη στο τηλέφωνο 6974894058.

ΤΟ Δ. Σ. ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΜΟΡΦΟΒΟΥΝΙΩΤΩΝ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ο καθηγητής **Απόστολος Ν. Ρεφενές** ανταποκρινόμενος στο κάλεσμά μας για οικονομική συνεισφορά στην έκδοση του πολιτιστικού βιβλίου του Συνδέσμου μας, πρόσφερε για το σκοπό αυτό το ποσό των **1.000 ευρώ**.

Ο Απόστολος που είναι γέννημα - θρέμμα του χωριού μας, αποτελεί τιμή για τους Βουνεσιώτες με την εξέχουσα θέση που κατέχει στον επιστημονικό χώρο. Είναι

καθηγητής χρηματοοικονομικής στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο της Αθήνας με πλούσιο συγγραφικό έργο, καθώς και επιστη-

μονικός σύμβουλος σε διεθνή χρηματοοικονομικά και πιστωτικά ιδρύματα και οργανισμούς όπως η Ευρωπαϊκή Ένωση. Εκτός τούτων είναι λάτρης του χωριού μας το οποίο επισκέπτεται συχνά με την οικογένειά του, όπου ζει μόνιμα και ο πατέρας του Νίκος. Το Δ.Σ. του Συνδέσμου των Απανταχού Μορφοβουνιωτών τον ευχαριστεί θερμά για τη γενναιόδωρη προσφορά του.

Ο **Δημήτρης Τσιαντής** δεν χρειάζεται συστάσεις. Το έδειξε η 25χρονη αυτοδιοικητική πορεία του στην περιοχή. Το Δ.Σ. του Συνδέσμου μας εκφράζει την ευγνωμοσύνη του για την απόλυτη στήριξη των απόδημων σε όλα αυτά τα χρόνια, καθώς και για την προσφορά των **500 ευρώ** στην έκδοση του βιβλίου μας.

Οι προαναφερθέντες συγχωριανοί μας ήταν από τους πρώτους που ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμά μας.

Τα ονόματα εκείνων που θα συνεισφέρουν στη συνέχεια θα καταχωρηθούν στο επόμενο φύλλο της εφημερίδας μας.

**Οι Σύλλογοι Μορφοβουνιωτών
& η Μορφοβουνιώτικη Φωνή
σας εύχονται καλό καλοκαίρι!**

Απρίλης - Μάης - Ιούνιος 2020
Αριθμός Φύλλου 80
Τριμηνιαία Περιοδική Έκδοση
του Συνδέσμου των
Απανταχού Μορφοβουινιωτών
Ιδρυτής: Μάρκος Τσούλας

Την εφημερίδα επιμελείται Συντακτική Επιτροπή που την απαρτίζουν τα μέλη του Δ.Σ. του Συλλόγου της Αθήνας
Κωδικός: 4547

Ηλεκτρονικός Σχεδιασμός: Γεώργιος Γέρμανος

Η Μορφοβουινιώτικη Φωνή δέχεται για δημοσίευση πρωτότυπα θέματα με περιεχόμενο επιστημονικό, εγκυκλοπαιδικό, επικαιρότητας, κοινωνικό, ψυχαγωγικό. Δεν επιτρέπεται η δημοσίευση ύλης που αναφέρεται σε προσωπικά θέματα ή περιέχει φράσεις, λέξεις ή εικόνες που μπορούν να προκαλέσουν δυσμενή σχόλια και αντιπαραθέσεις. Τα δημοσιευμένα κείμενα εκφράζουν απόψεις των συντακτών και όχι απαραίτητα την εφημερίδα και τον Σύνδεσμο.

Ηλεκτρονική Διεύθυνση:
morfonuni@yahoo.gr

Ταχυδρομική Διεύθυνση
Αγίας Αναστασίας 5, Περισσός - Νέα Ιωνία
Τ.Κ. 142 32, Αθήνα
Τηλέφωνο 210 2522596
Fax 210 2518283

Εκτύπωση: Κώστας Παππάς - Εκτυπωτική
Τυπογραφείο Καρδίτσας
2441020257 - ektgr@otenet.gr

Βρείτε την εφημερίδα σε ηλεκτρονική μορφή στη σελίδα "Μορφοβουινιώτικη Φωνή" στο Facebook. Στείλτε μας εκεί τα νέα και τις φωτογραφίες σας που θέλετε να δημοσιευθούν.

Μετά από διαχρονική απαίτηση κατοίκων του χωριού και ιδιαίτερα των Θωμάδων, η δημοτική αρχή υιοθέτησε την πρόταση για δημιουργία εκκλησίας Αγίου Θωμά στο Μορφοβούνι.

Ήδη υπάρχει στη θέση Σκάλες ένα ημιτελές εκκλησάκι κατασκευής του αείμνηστου μηχανικού Τσάβαλου Θ. Χρήστου, που δεν μπόρεσε να ολοκληρωθεί.

Γι' αυτό το εκκλησάκι, το εκκλησιαστικό συμβούλιο του χωριού έλαβε ομόφωνη απόφαση για αποπεράτωση μετά από πρόταση του δη-

μου, όπως επίσης υπάρχει και η θετική γνώμη της Μητρόπολης της Καρδίτσας.

Συστάθηκε, λοιπόν, εραρική επιτροπή αποτελούμενη από τους Παπα-Βασίλη Νάνο, τον πρόεδρο της κοινότητας Κο Νάνο Σεραφείμ και τον Τσάβαλο Αναστάσιο, Γραμματέα του Συλλόγου της Καρδίτσας.

Όσοι επιθυμούν, ας στηρίξουν την προσπάθεια αυτή, ιδιαίτερα οι Θωμάδες, για την αποπεράτωση του ναού, όπου μπορεί, λόγω της θέσης του, να γίνονται γάμοι και βαπτίσεις, αλλά και να λειτουργεί την Κυριακή του

Θωμά και όχι μόνο.

Επίσης θα χρειαστεί κάποιος να δουλέψουν εθελοντικά σε εργασίες που πρόκειται να γίνουν, σοβάδες κ.λπ. Ο Δήμος παραχωρεί τα υλικά δωρεάν αλλά θα χρειαστεί και η εθελοντική προσφορά.

Ήδη, ο χώρος γύρω από το εκκλησάκι διαμορφώθηκε κατάλληλα από εθελοντές και έγινε το πρώτο βήμα.

Κατατέθηκαν τα πρώτα χρήματα από τον Δήμαρχο Κο Νάνο Παναγιώτη, 50 ευρώ αντί στεφάνου στη μνήμη της Μανδάνια Αργυρούς, συζύγου του Καλαντζή Βασίλη του Χρήστου, όπως

επίσης και από τον Τσάβαλο Αναστάσιο 50 ευρώ.

Είναι ευκαιρία, συνεπώς, να δημιουργηθεί μια νέα εκκλησία στο όνομα του Αγίου Θωμά, μιας και οι Θωμάδες αποτελούν πλειοψηφία στο χωριό μας.

Όσοι θέλετε να συνεισφέρετε μπορείτε να επικοινωνείτε με κάποιο μέλος της εραρικής επιτροπής (τηλ. 6976203022), ιδιαίτερα τώρα που λόγω κορονοϊού δεν γίνονταν μνημόσυνα και τα ονόματα θα μνημονεύονται.

Τάσος Τσάβαλος

Εκτοπισμός στο Παλιόκαστρο γράφει ο Παναγιώτης Τσάβαλος

Ήταν Ιούνιος του 1947. Ένα πρωί φώναξε ο κήρυκας να μαζευτούμε όλοι άντρες και γυναίκες στα Ισιώματα για έλεγχο. Με το στρατό ήταν και η ομάδα Πασιαλή από τη Γράλιστα και όσοι ήταν οργανωμένοι τους κρατούσαν ενώ τους άλλους τους οδήγησαν στο Παλιόκαστρο μαζί με ζώα και άλλα πράγματα. Εκεί άρχισε ο Γολγοθάς μας. Εμείς με τους Κατοικαίους εγκατασταθήκαμε σε κάτι πρόχειρες παράγκες με τσιαντρά και πενούσαν οι σφαίρες το βράδυ που έρχονταν οι αντάρτες για επιστράτευση. Εγώ με τον Τέλιο φκιάσαμε ένα υπόγειο καταφύγιο στο δωμάτιο της Μητραινας Κρικελούς για να μη μας επιστρατεύσουν. Εκεί πήραμε υγρά πλευρίτιδα και οι δύο. Τις αδερφές μας τις πρόδωσαν και τις επιστράτεψαν και η αδερφή μου Ολυμπία άφησε τα κόκκαλά της στο χωριό Ραχούλα. Η Μαριάνθη παραδόθηκε στο στρατό και επέστρεψε. Τα ζώα που είχαμε τα πηγαίναμε για βοσκή σε Ράζια και Κατηνάρι το πρωί και το βράδυ επιστρέφοντες μας περίμεναν στα φυλάκια και έπεφτε πολύ ξύλο γιατί

νόμιζαν ότι πάμε ψωμί στους αντάρτες. Εκεί γνωρίσαμε καλούς φίλους και κάναμε παρέα με τον Βασίλη Παπαδημητρίου και τον Ταξίαρχη Κουκουζέλη που είχε τα μέσα και μας προστάτευε. Τελικά τον Τέλιο τον επιστράτεψαν με το μουλάρι και πέρασε μεγάλη ταλαιπωρία σε Γράμμο και Βίτσι τρεις μήνες. Όταν γύρισε έκρυψε το μουλάρι στα Κανάλια να μην τον ξαναπάρουν και όταν πήγε να πληρωθεί για τις υπηρεσίες του τον απείλησαν με στρατοδικείο. Το 1949 έγινε ο επαναπατριsmός. Δεν είχαμε στον ήλιο μοίρα, μας έδωσαν και όπλα για να κυνηγήσουμε τους λίγους αντάρτες που έμειναν και τον Τέλιο τον απείλησε ο πρόεδρος λέγοντάς τον πως θα του κόψει τα κατσαρά μαλλιά του. Ο εμφύλιος ήταν το μεγαλύτερο λάθος, εύχομαι να μη δούν τα παιδιά μας τέτοιες καταστάσεις. Το χωριό μας την πλήρωσε πολύ ακριβά με πολλά χαμένα παλικάρια. Κάποιοι έκαναν κακό. Έστειλαν εξορία τον καλύτερο άνθρωπο τον Βασίλη Κατόικα που εξαναγκάστηκε και βγήκε στο βουνό για τα ιδεώδη του και άφησε τα

κόκκαλά του στο Γράμμο. Με αυτά τα λίγα τελειώνω, αν έκανα κανένα λάθος συγχωρέστε με.

Θέλω να συγχαρώ τον Δημήτρη Κυρίτση για το δημοσίευσμά του για τον αφοπλισμό του Κωστόπουλου. Και να συμπληρώσω πως απ' αυτά που έζησα, ο Νικηταράς τους έστειλε τους 140 άντρες δύο, δύο σε καταλύματα, είχαμε και μεις στο σπίτι δύο, παρέδωσαν τα όπλα και τους άφησαν ελεύθερους. Μερικοί ακολούθησαν τον Νικηταρά, άλλοι έφυγαν στη Γράλιστα που ήταν ο καπετάν Βλάχος με την ομάδα του, συνεργάτης του Κωστόπουλου. Όπως μάθαμε οι φονευθέντες στη Ζιγιάστρα ήταν οι Μάργαρης, Βιλαέτης και Γκέκας.

Θέλω επίσης να συγχαρώ τους νεοεκλεγμένους, τον Σαραφάρα, τον Τάσο Τσάβαλο και ιδιαίτερα το δήμαρχο Παναγιώτη Νάνο. Είναι τιμή για το χωριό μας να έχουμε τέτοιους εκλεγμένους.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ

Του Γ. Βασιλούλη

Ο Ευριπίδης είναι ο μοναδικός καταγεγραμμένος βουλευτής στη μακραίωνη ιστορία του χωριού μας. Κατά τη διάρκεια της θητείας του διακρίθηκε για τις εύστοχες παρεμβάσεις του στη Βουλή σε θέματα που οι επαγγελματίες εθνοπατέρες για μικροκομματικές σκοπιμότητες αρνούνται να θέξουν προσβλέποντες στην επανεκλογή τους. Ο Ευριπίδης δεν χαμπάριάζε απ' αυτά, δεν μασούσε τα λόγια του, τα έλεγε σταράτα γι' αυτό εξάλλου και δεν ξαναεκλέχτηκε. Εκείνο το στοιχείο όμως που τον έκανε να ξεχωρίζει στη βουλή, σαν τη μύγα μες το γάλα, ήταν η εντιμότητά του καθώς και η απέχθειά του προς τον πλουτισμό, γεγονός που επισημάνθηκε και από τα πρωτοσέλιδα εφημερίδων της εποχής. Ένα τέτοιο δημοσίευμα του «Αδέσμευτου Τύπου» εφημερίδας της τότε αντιπολίτευσης, του δημοσιογράφου Χρήστου Θεοχαράτου (6/10/1995) σας παρουσιάζουμε στη συνέχεια:

ΕΞ ΑΡΙΣΤΕΡΩΝ
«ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ»

«Βεβαίως ανήκει ο άνθρωπος στη συμπολίτευση, αλλά και βεβαίως αρνείται να αποτελέσει μια απρόσωπη μονάδα στην κομματική αγέλη. Και επιμένει να τιμά την ιδιότητα του βουλευτή-όπως τίμησε και όλες τις προγενέστερες ιδιότητές του...

Έτσι, μόλις άνοιξε η Βουλή, κατέθεσε τρεις άκρωσ επικαιρές ερωτήσεις: Μια για το συνταξιοδοτικό (και για το... διυπουργικό δούλεμα!), μια για τις γερμανικές αποζημιώσεις

(και την κυβερνητική σχετική απραξία!) και μια για τη διαχείριση (και διασπάθιση!) των κοινοτικών κονδυλίων...

Η τριπλή αυτή «όχληση» πλείστων και όλων συναρμοδίων υπουργών από έναν «δικό τους» βουλευτή, δημιουργήσε δικαιολογημένη έκπληξη σε αρκετούς δημοσιογράφους, οι οποίοι άρχισαν να αναρωτιούνται: «Ποιος είναι αυτός ο Ευριπίδης Καφαντάρης, λοιπόν;...»

Εκεί καταντήσαμε, λόγω... αξιοκρατίας: Να γνωρίζουμε όλους τους πολιτικάντηδες των ΜΜΕ, όλους τους αργόσχολους και όλους τους, κατ' επάγγελμα, ανεπάγγελτους (που παριστάνουν τους αντιπροσώπους τους εθνους) και να μη γνωρίζουμε εκείνους, για τους οποίους η πολιτική δεν υπήρξε το μοναδικό επάγγελμα και έργο τους!

Ο Ευριπίδης Καφαντάρης είναι ένας από αυτούς.

Επιστήμονας γεωτεχνικός, εργάστηκε χρόνια ως γεωπόνος στον ιδιωτικό τομέα και στην Αγροτική Τράπεζα, έχει σημαντική θητεία στην ελληνική ύπαιθρο, στα πλαίσια της οποίας και αγρότες βοήθησε και αναδιαρθρώσεις πέτυχε και πόρους προστάτευσε και για την ανάπτυξη εργάστηκε και τη σφραγίδα της προκοπής άφησε από όπου και αν πέρασε.

Και εγκατέλειψε μια δοσμένη (αν όχι και λαμπρή) καριέρα για να υπηρετήσει την «Αλλαγή» - της οποίας υπήρξε ο πιο αποτελεσματικός νομάρχης - ο πρώτος που τόλμησε από το 1881 ακόμη να ιδρύσει Κτηνοτροφικές Ζώνες και ο πρώτος που γνώριζε να διαχειρίζεται κοινοτικούς πόρους προς βελτίωση της αγροτικής οικονομίας και του παραγωγικού ιστού, γενικότερα.

Γεννημένος στα θεσσαλικά Άγραφα - κοντά στην Ευρυτανία - όπου το κλέος της αντίστασης οδήγησε στην «Ελεύθερη Ελλάδα» και όπου η «Ελεύθερη Ελλάδα» αντιμετώπιστηκε από τους Γερμανούς με ανήκουστες θηριωδίες - δικαιούται να εγκυβεί την κυβερνητική απροθυμία στη διεκδίκηση των γερμανικών αποζημιώσεων

και δικαιούται να ανησυχεί για τους συνταξιούχους - τους μοναδικούς, πια, κατοίκους της ορεινής και ημιορεινής ζώνης.

Και ο μεν ερωτών είναι αυτός. Οι ερωτώμενοι όμως, ποιοι είναι;

Παραθέτουμε στη συνέχεια αυτούσια την επίκαιρη ερώτησή του στη βουλή των Ελλήνων για το θέμα των γερμανικών αποζημιώσεων:

Ε Π Ι Κ Α Ι Ρ Η Ε Ρ Ω Τ Η Σ Η

Του βουλευτή του Π Α Σ Ο Κ Ευριπίδη Καφαντάρη

Πρός τους Υπουργούς: 1. Εξωτερικών
2. Εσωτερικών, Δημόσιας Δ/σης και Αποκέντρωσης

Είναι γνωστό ότι, για τους Έλληνες πολίτες και την Ελλάδα, το θέμα των Γερμανικών αποζημιώσεων και της πληρωμής του κατοχικού δανείου παραμένει ανοικτό. Οι αντιφατικές δηλώσεις αξιωματούχων της Γερμανικής κυβέρνησης, μάς οδηγούν στην διαπίστωση ότι η Γερμανία αντιμετωπίζει το ζήτημα αυτό με υπεκφυγές, χωρίς να αναλογιστεί τις υποχρεώσεις της απέναντι στην δικαιοσύνη, στην ιστορική μνήμη, και τους νεκρούς της Ελλάδας. Η Γερμανία οφείλει να αναγνωρίσει και να ανταποκριθεί στο χρέος της απέναντι στην Ελλάδα.

Ε Ρ Ω Τ Ι Ο Ν Ι Α Ι

Οι ως άνω, Υπουργοί πώς μπορεί να αντιμετωπισθεί το θέμα αυτό ώστε να υπάρξει θετική κατάληξη για την Ελλάδα, γνωστού οντως ότι έχουν υπάρξει ανάλογες πρωτοβουλίες και της αυτοδιοίκησης, αλλά και ελλήνων πολιτών.

ΑΘΗΝΑ 2/10/1995

Ε Ρ Ω Τ Ι Ο Ν Β Ο Υ Λ Ε Ι Τ Η Σ

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ

Κοινωνικά & άλλα

Ο πρώην Δήμαρχος Δημήτρης Τσιαντής προσφέρει το ποσό των 500 ευρώ για την έκδοση του πολιτιστικού βιβλίου του Συνδέσμου των απανταχού Μορφοβουνιωτών, στη μνήμη του πατέρα του Στέφανου και των παππούδων του Δημήτρη και Κατίνας Τσιαντή και Ευαγγέλου και Ευθαλίας Πανταζή.

Ο Κώστας Ζαχαρή στην μνήμη των γονιών του Ελευθερίου και Βασιλικής καθώς και του πεθερού του Φώτη Γρηγορίου προσφέρει στην εφημερίδα 150 ευρώ.

*****

Δωρεά του Κατσακιώρη Ηλ. Θωμά

Ο Κατσακιώρης Θωμάς του Ηλία προσέφερε στο Αγροτικό ιατρείο του χωριού μας για χρήση των κατοίκων της κοινότητας Μορφοβουνίου που έχουν ανάγκη ένα αναπηρικό αμαξίδιο, ένα αερόστρωμα κατάκλισης, ένα ζευγάρι πατερίτσες κι ένα τρίποδο μπαστούνι, στη μνήμη της μητέρας του Αγορίτσα.

*****

Έφυγαν από κοντά μας...

Τους μήνες που πέρασαν έφυγαν από κοντά μας ο Αποστόλου Παναγιώτης (Τάκης), η Γκανούρη Ροδάνθη, η Ζαχαρή Ελ. Βασιική, η Καλαντζή Βασ. Αργυρώ, η Κατοίκου Θωμ. Κλητία, η Κατσακιώρη Ηλ. Αγορίτσα, η Καφεντζή - Μπουζά Ζωή, ο Κοντοστέργιος Βασ. Ηλίας, η Κοντοστέργιος - Μορέλια Λευκοθέα, η Μανώλη Σεραφ. Παρασκευή, η Μπούρδα Γεωργ. Ειρήνη, η Πλιάκου Ελευθερία, η Πανταζή Λάμπρ. Αρετή, ο Παπαγιάννης Λευτέρης, η Πολύζου Αντιγόνη και η Ραχωβίτσα Βασ. Βαία.

Συλλυπητήρια στους οικείους.

Νέα Συλλόγου Μορφοβουνιωτών Ν. Καρδίτσας

Γράφει ο Τάσος Τσάβαλος

Κοπή Πίτας

Την Κυριακή 12/1/2020 ο Σύλλογος Μορφοβουνιωτών Ν. Καρδίτσας έκοψε την πίτα του.

Το Παισίλιπο γέμισε με Βουνεσιώτες, που ανταλλάξαν ευχές. Το φλουρί κέρδισε ο Κατοίκος Ιωάννης, ο οποίος πήρε ως δώρο ένα πίνακα ζωγραφικής, έργο του Γιαννάκου Ηλία του Σωκρατή (γεωπόνου), που ζει στην Θεσσαλονίκη και είναι συγχωριανός μας.

Ο Σύλλογος αισθάνεται την ανάγκη να ευχαριστήσει τον κ. Γιαννάκο γιατί, εκτός από αυτό τον πίνακα, δώρισε τρεις ακόμα, οι οποίοι τοποθετήθηκαν στο Πνευματικό Κέντρο του χωριού.

Στην κοπή πίτας παραβρέθηκαν και μας τίμησαν με την παρουσία τους ο νέος ιερέας του χωριού μας Παπα-Νικόλαος, ο Δήμαρχος του Δήμου κος Νάνος Παναγιώτης, ο πρώην Δήμαρχος κος Τσιαντής και η δημοτική σύμβουλος κα Μαγαλιού.

Ετήσιος Χορός

Το Σάββατο 8/2/2020 πραγματοποιήθηκε ο ετήσιος χορός του Συλλόγου Μορφοβουνιωτών Ν. Καρδίτσας στο κέντρο Αντωνίου στη Μητρόπολη.

Η προσέλευση των συγχωριανών και φίλων ήταν σχετικά μικρή. Ωστόσο, όσοι παραβρέθηκαν διασκέδασαν και χόρεψαν με την ψυχρή τους.

Στον ετήσιο χορό παραβρέθηκαν και μας τίμησαν με την παρουσία τους ο ιερέας του χωριού μας Παπα-Νικόλαος, ο Δήμαρχος του Δήμου κος Νάνος Παναγιώτης, ο πρώην Δήμαρχος κος Τσιαντής, οι αντιδήμαρχοι κα Ξηροφώτου, κος Παίσης, κος Τσιαμαντάς,

οι δημοτικοί σύμβουλοι κα Ποδημάτα, κα Μαγαλιού, οι τοπικοί σύμβουλοι κος Κοντοστέργιος Σεραφείμ, Νάνος Βασιλείος και σύσσωμο το ΔΣ του Συλλόγου.

Ο Σύλλογος Μορφοβουνιωτών στην Κυψέλη

Ο Σύλλογος την Κυριακή 15 Δεκεμβρίου 2019, μετά από πρόσκληση του Μορφωτικού Συλλόγου Κυψέλης παραβρέθηκε και χόρεψε παραδοσιακά τραγούδια στο άναμμα του χριστουγεννιάτικου δέντρου στο χωριό Κυψέλη.

Οι υπεύθυνοι του Συλλόγου της Κυψέλης μας καλοδέχτηκαν και μαζί με άλλα χορευτικά παρουσιάσαμε τραγούδια από όλη την Ελλάδα.

Αναβολή του αποκριάτικου γλεντιού

Δυστυχώς λόγω του κοροναϊού και κατόπιν σχετικής εγκυκλίου, που απαγόρευε την πραγματοποίηση εκδηλώσεων σε κλειστούς χώρους, η παρέα του Σούηλου αναγκάστηκε να αναβάλει το ετήσιο γλεντιό που γίνεται στο πνευματικό κέντρο κάθε χρόνο.

Υπάρχει η δέσμευση ότι η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί στο μέλλον, όταν οι συνθήκες το επιτρέψουν.

Νέα του Συλλόγου Μορφοβουνιωτών Ν. Μαγνησίας

Στα γραφεία του Συλλόγου Μορφοβουνιωτών Ν. Μαγνησίας πραγματοποιήθηκε στα τέλη Δεκεμβρίου 2019 μια μικρή γιορτούλα ενόψει των εορτών. Ευχαριστούμε τους συγχωριανούς και φίλους του Συλλόγου που μας τίμησαν και αποδέχτηκαν τη πρόσκληση μας. Με καλό φαγητό, κρασάκι, αλλά και συζήτηση για τις δράσεις του Συλλόγου έκλεισε όμορφα η βραδιά. Ευχές για μια χρονιά γεμάτη χαρές, υγεία και θετικές σκέψεις!

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ - ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ

Συνέχεια από την πρώτη σελίδα

Ο κ. Νάνος αναφέρθηκε στη σημασία της λίμνης στην Ανάπτυξη της Καρδίτσας και την Τοπική Οικονομία. Ενημέρωσε τον υπουργό για τα προβλήματα του τουριστικού προϊόντος και την ανάγκη αναζήτησης μεριδίου από την αγορά των ξένων τουριστών.

Παρουσίασε στον υπουργό το σχέδιο του Δήμου για μετατροπή της λίμνης Πλαστήρα από αξιόθεατο, σε τόπο βιωματικής μάθησης και εμπειρίας. Στόχος είναι η περιοχή να ξεφύγει από τον τουρισμό του Σαββατοκύριακου και να καταστεί προορισμός 4 εποχών και όλων των ημερών.

Ο δήμαρχος λίμνης Πλαστήρα παρουσίασε συνοπτικά τα έργα που έχει με άξονα τα πέντε (5) θεματικά πάρκα που σχεδιάζει ο δήμος στοχεύοντας στον Περιβαλλοντικό - Εναλλακτικό και Εκπαιδευτικό Τουρισμό, ενώ ζήτησε ανάλογη χρηματοδότηση. Επίσης ζήτησε την συνδρομή του υπουργού στην αλλαγή της Ζώνης Οικιστικού Ελέγχου (ΖΟΕ), η οποία αποτελεί το μεγαλύτερο πρόβλημα στην τουριστική ανάπτυξη. Χαρακτηριστικά ο δήμαρχος ανέφερε την απαγόρευση κάθε δραστηριότητας στις ναυαθλητικές υποδομές, το Βοτανικό Κήπο, τα γήπεδα, τα θέατρα, τις πλαζ, υποδομές που προϋπήρχαν της ΖΟΕ και τώρα δεν μπορούν να συντηρηθούν. Επίσης η ΖΟΕ εμποδίζει τη δημιουργία Υδατοδρομίου και τη φιλοξενία υδροπλάνων, αναφέροντας ότι ο δήμος Λίμνης Πλαστήρα είναι διαθέσιμος να συνεισφέρει στη δημιουργία και λειτουργία του.

Ο υπουργός Τουρισμού ανέφερε ότι η ορεινή Ελλάδα έχει να συνεισφέρει στην ποιοτική και ποσοτική αύξηση του Τουρισμού και η λίμνη Πλαστήρα είναι ένα από τα καλά παραδείγματα. Κατανόησε τα προβλήματα και είπε ότι θα παρέμβει στο Υπουργείο Περιβάλλοντος για την ένταξη του Δήμου λίμνης Πλαστήρα στα Τοπικά Χωρικά Σχέδια, μέσω των οποίων θα αρθούν οι περιορισμοί της ΖΟΕ. Επίσης δεσμεύτηκε ότι θα εξετάσει τις δυνατότητες χρηματοδότησης των πάρκων που σχεδιάζει ο Δήμος.

Στο περιθώριο της εκδήλωσης, ο δήμαρχος λίμνης Πλαστήρα συναντήθηκε με τον υπουργό Δικαιοσύνης κ. Κ. Τσιάρα για θέματα της περιοχής, καθώς και με τους βουλευτές κ. Ασημίνα Σκόνδρα και Γιώργο Κωτσά.

Συνδρομές Μελών

Αθήνα	€	Ρόπης Σωκράτης	20
Βασιλούης Γιώργος	50	Σκούφης Θωμάς	20
Βυτόγιαννη - Πατσιαούρα Ελένη	20	Λατίνος Βάιος	20
Γιαννακόπουλος Βασίλης	20	Κωσταρέλος Γ. Δημήτρης	30
Ζαχαρή Βασίλης	20	Κωσταρέλος Δ. Γεώργιος	20
Ζαχαρή Ηλίας	20	Πολύζος Α. Απόστολος	20
Ζεϊμπέκης Περικλής	30	Γρηγορίου Ηλίας	20
Ζούκας Θωμάς	20	Σανιδά Βαία	20
Καλαντζή Θούλα	20	Καλαντζής Σόλων	
Καλαντζής Πολύβιος	50	Καλαντζής Η. Βασίλης	20
Κατοίκος Στ. Γιάννης	20	Καλαντζής Β. Ηρακλής	20
Κατοίκος Γ. Θωμάς	20	Κωνσταντίνου Λάμπρος	20
Κατοίκος Παναγιώτης	30	Γρηγορίου Βασίλειος	20
Κατοίκος Σταύρος	20	Γέρμανος Αθανάσιος	20
Κατοίκος Φώτης	20	Ζούκα Ευαγγελία	20
Κατοίκου Σωτ. Ισμήνη	20	Κουσιά Σωτηρία	20
Κατσακιώρης Βασίλης	20	Κοντούλης Β. Κων/νος	30
Κατσακιώρης Θωμάς	20	Κοντούλης Θωμάς	30
Κατσακιώρης Φώτης	20	Κατσακιώρης Κ. Φώτης	20
Καφεντζής Βασίλειος	20	Βασιλούλης Ευάγγελος	20
Κοντοστέργιος Σωτ. Γιώργος	25	Κυριαζής Χαρίλαος	20
Κοντοστέργιος Σπύρος	25	Γκιούρης Ηλίας	20
Κοτοπούλη Χρ. Ελένη	20	Καλαντζής Σωτήριος	20
Κοτοπούλης Απόστολος	20	Βρόντου Κρυστάλια	25
Κουτσώνας Δ. Βασίλης	20	Κωσταρέλος Σπύρος	30
Κυριαζής Λ. Βασίλης	50	Καλαντζής Γ. Ηλίας	25
Κυριαζής Ηλίας	20	Καλαντζής Γ. Ιωάννης	25
Κυριαζής Τάκης	20	Κατοίκος Ιωάννης	20
Κυρίτης Δημήτριος	50	Κατοίκος Αριστοτέλης	20
Κυρίτης Σεραφείμ	30	Τσάβαλος Αναστάσιος	20
Κυρίτης Φώτιος	50	Τσάβαλος Χρ. Γεώργιος	20
Λατίνος Γιάννης	20	Κουξαρά Τούλα	20
Μανώλης Ηλ. Βάιος	50	Καφεντζής Σ. Κων/νος	20
Νάνος Απ. Παναγιώτης	20		
Νασιάκος Θωμάς	20	Μαγνησία	
Νίκου Παναγιώτης	20	Αλεξοπούλου Μαργαρίτα	20
Πάζιου Κωνσταντίνα	20	Αποστόλου Ευαγγελία	15
Πάζιος Νίκος	20	Αποστόλου Ηλίας	20
Πανταζής Φώτης	20	Βασιλούλης Θωμάς του Κων/νου	25
Πατσιαούρας Ηλίας	20	Βασιλούλης Κώστας του Θωμά	25
Σκούφης Απόστολος (Ταπές)	20	Βασιλούλης Σεραφείμ	30
Σταύρου Σωτήρης	20	Γαλανούλη Ισαβέλλα	20
Ρεφενές Απόστολος	20	Γαλανούλης Θωμάς	20

Υπόλοιπης Ελλάδας

Καρτέρης Κωνσταντίνος, Ηράκλειο	
Κρήτης	50
Γρηγορίου Βασιλική, Βόλος	40
Γιαννάκος Ηλίας, Θεσσαλονίκη	20
Κατοίκα Βαία, Καρδίτσα	20
Κοντοστέργιος Λεων. Κοντοστέργιος	20
Καρδίτσα	25
Σανιδά Απ. Γεώργιος, Χαλκίδα	50

Προσοχή

Όταν καταθέσετε τη συνδρομή σας στην τράπεζα ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΣΘΕ να σημειώνετε το επώνυμό σας για να σας στέλνουμε την απόδειξη είσπραξης. Ένας συνδρομητής κατέθεσε στις 14/1/2020 ευρώ 20 χωρίς να γράψει το όνομά του. ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΤΑΙ να μας τηλεφωνήσει στον αριθμό 210 9930148 για να του σταλεί η απόδειξη είσπραξης που εκδόθηκε.

Καρδίτσα

Κορομπίλης Ιωάννης	100
Νάνου Ιουλίνα	20
Νάνος Σεραφείμ	20
Μπαλαδώρος Απόστολος	20
Ξυνογάλας Απόστολος	20
Ξυνογάλας Χρήστος	40
Ραχωβίτσα Παναγιώτης	20
Κατσακιώρης Στέφανος	20
Κατσακιώρης Νικόλαος	20
Κουτσώνα Μαργαρίτα	20
Τσιαντής Δημήτριος	50
Δουλή Ιωάννης	20
Τσιαντής Απόστολος	20
Τσιαντής Θωμάς	20
Τσίτος Γεώργιος	20
Κοντοστέργιος Στυλιανή	
Καλαντζής Α. Βασίλειος	20
Γκανούρη Παυλίνα	20
Καφαντάρης Κων/νος	20
Γρηγορίου Σωτήρης	20
Θεακού Φωτεινή	20
Παγώνη Μαρία	20
Γκορίλας Σωτήρης	20
Κοντοστέργιος Σεραφείμ	20
Κυριαζή Αποστόλου Λαμπρινή	30
Κυριαζή Σταυρούλα	20
Κυρίτης Γεώργιος	20
Λάμπης Ηλίας	20
Μπαλά Τσιαμήτα Ελένη	20
Νάνος Θωμάς	20
Νάνου Αβραμίδου Βασιλική	20
Νάνου Αλεξίου Μαργαρίτα	20
Νάνου Συνάζου Μαρίνα	15
Νασιάκος Ηλίας	50
Ντόνης Θεοδωρή	20
Παλαπέλλα Έλλη	30
Παπαδούλη Φωτεινή	20
Παπαδούλης Δημήτριος	50
Ρεφενές Ηλίας του Φώτη	20
Ρεφενές Ιωάννης του Φώτη	20
Σκούφης Ηλίας	100
Σκούφης Φώτης	30
Σταμογιώργος Ηλίας	20
Σταύρου Θωμάς	20
Σταύρου Νάνου Ευθυμία	10
Σταύρου Πάρνου Αριάδνη	20
Τσάβαλος Παναγιώτης	20
Τσούλας Χαράλαμπος	100

ΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Όποιος από τους συνδρομητές δεν έχει επαφή με μέλος του Δ.Σ. μπορεί στο εξής να καταθέτει τη συνδρομή του στον παρακάτω λογαριασμό που ανοίχτηκε στο όνομα του συλλόγου:

ΤΡΑΠΕΖΑ ALPHA BANK
Αριθμός λογαριασμού: IBAN: GR46 0140 3610 3610
0200 2012 249

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΣΥΓΧΩΡΙΑΝΩΝ ΜΑΣ

Βασίλης Λατίνος

Η διάκριση στον τομέα καινοτομίας για ερευνητικές εργασίες και έπαθλο 5.000 Ευρώ δόθηκε τη χρονιά 2019 στο Χωριανό μας **Λατίνο Βασίλειο του Βαΐου**, στην Clara Grimes και στον Holger Robrecht, από την εταιρία ICLEI Europasekretariat GmbH. Στα πλαίσια του ευρωπαϊκού ερευνητικού τους προγράμματος, ανέπτυξαν χρήσιμα εργαλεία, με τα οποία θα υποστηρίζεται μελλοντικά η αντοχή των πόλεων σε περιπτώσεις κρίσεων, για παράδειγμα λόγω φυσικών καταστροφών. Τα αποτελέσματα των εργασιών του παρουσιάστηκαν στα πλαίσια τριών CEN εργαστηρίων. Το πρόγραμμα επαινέθηκε ιδιαίτερα από του ειδικούς και τιτλοφορήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως ιδιαίτερη επιτυχία...

Ο συντονισμός μιας διαδικασίας τυποποίησης (σε ευρωπαϊκό επίπεδο) με τίτλο City Resilience Development [3 CEN Workshop Agreements, CWA 17300 Operational Guidance (σε αυτό συμμετεί-

Οι Βραβευμένοι από το DIN 2019 Γερμανικό Ινστιτούτο Τυποποίησης και Γερμανικό Ινστιτούτο για την διασύνδεση χρηστών, χαιρόνται για την σημαντική τους διάκριση. Τρίτος από αριστερά, όρθιος, ο Βασίλειος Λατίνος.

χε ο Βασίλης ως chairperson), Maturity Model και Information Portal].

Από αυτή την ερευνητική εργασία μπορεί να ενισχυθεί ουσιαστικά ο σχεδιασμός της αποφυγής καταστροφών και η πρόληψη τούτων π.χ. λόγω πλημμυρών, σεισμών ή παρατεταμένης στο μέλλον ξηρασίας των πόλεων.

Με αυτή τη διάκριση DIN τιμώνται ιδιαίτερα κάθε χρόνο νέοι σχεδιασμοί και έρευνες με θέματα τυποποίησης. Μια φορά το χρόνο βραβεύονται καινοτόμες ιδέες και έρευνες από νέους επιστήμο-

νες, ερευνητές και προσωπικότητες με το βραβείο DIN-για νέους επιστήμονες κι ερευνητές, και με το βραβείο DIN-Καινοτομίας και χρήσης στο πεδίο των αποτελεσμάτων αυτών των ερευνών.

Είναι φυσικό να χαιρόμαστε για την διάκριση του συγχωριανού μας Βασίλη Λατίνου, να τον συγχαρούμε για τούτη την επιτυχία και να του ευχηθούμε και σε ανώτερα.

Γιάννης Μανώλης

Το πέντε αστέρων ξενοδοχείο «Landmark» στο κέντρο του Λονδίνου αναγνωρίστηκε ως η τέταρτη καλύτερη επιχείρηση στο θέμα φροντίδας του προσωπικού της από την έγκαιρη εφημερίδα «Sunday Time». Την χρονιά που μας πέρασε πήρε το Βραβείο «Employer of the Year». Τούτη η εταιρία διοργανώνει κάθε

χρόνο διαγωνισμό με απονομή βραβείων για το προσωπικό της. Οι προτάσεις για τους προς διάκριση υπαλλήλους έρχονται από τους διευθύνοντες διαφόρων τμημάτων. Μια τέτοια διάκριση ως υπάλληλος της χρονιάς με τομέα εργασίας τη νομική και ηθική υποστήριξη διαφόρων τμημάτων έλαβε ο χωριανός μας **Μανώλης Ιωάννης του Σεραφεΐμ**. Μας γεμίζει υπερηφάνεια η κάθε διάκριση των δικών μας κι ιδιαίτερα των νέων ανθρώπων και του ευχόμαστε ολόψυχα και σε ανώτερα.

Δημήτριος Καλαντζής
Βερολίνο

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΒΟΥΝΕΣΙΟΥ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ

για να θυμούνται οι παλιότεροι και να μαθαίνουν οι νεότεροι.

Γράφει ο Παναγιώτης Νάνος*

Το βιβλίο «**Τοπωνυμικά Βουνεσίου Αγράφων**» είναι καταγραφή όλων των γνωστών τοποθεσιών, ακόμα και αυτές που είναι άγνωστες σήμερα και τούτο (ευτυχώς) η συστηματική καταγραφή ξεκίνησε τη δεκαετία του 1990, με συνεντεύξεις ανθρώπων οι οποίοι άγγιξαν ή και ξεπέρασαν ενός αιώνα βίου, ανάμεσα σε αυτούς και οι γονείς μου οι οποίοι βίωσαν τον τόπο και αποδείχθηκαν ακούραστοι αχθοφόροι της μνήμης.

Προσπάθησα να κρατήσω όλους τους κανόνες της επιστημονικής τεκμηρίωσης, από την καταγραφή την ίδια, σεβόμενος τη ντοπιολαλιά μας, την καταγραφή των πληροφοριών. Προσπάθησα να ερηνεύσω τις λέξεις με βάση λεξικά παλαιότατα και σπάνια, χωρίς τα οποία δεν θα είχα «ξεκλειδώσει» τη σημασία τους, και τούτο διότι το όνομα κρύβει την ιστορία, την παράδοση, τις ιδιότητες, τις δυνατότητες, τους κινδύνους, τις ευκαιρίες για την ανάπτυξη του τόπου μας. Διότι η Γνώση του ιστορικού μας παρελθόντος οφείλει να είναι στοιχείο ανάπτυξης και βάση δεδομένων για μελλοντικούς σχεδιασμούς.

Αυτή σταδιακά απωλεσθείσα γνώση και εμπειρία προσπάθησα να φέρω στο προσκήνιο και να τη μοιραστώ μαζί σας.

Αη Κωσταντίνος: (Αγιουκουσταντίνου) Ονομάζεται η κορυφή και η γύρω περιοχή που βρίσκεται στα Β.Δ. και απέναντι απ' το χωριό. Οφείλει το όνομα στον Άγιο Κωνσταντίνο, ένα μικρό θρησκευτικό κτίσμα που βρισκόταν πολύ παλιά στην περιοχή. Σήμερα δεν υπάρχει τίποτα σχετικό πέρα απ' το όνομα. Το πιθανότερο είναι να ήταν μικρό ξωκλήσι, το οποίο καταστράφηκε πολύ παλιά από τους τούρκους. Παλαιότερα στην περιοχή υπήρξαν λίγες ιδιοκτησίες (χωράφια) τα οποία όμως απαλλοτριώθηκαν προπολεμικά απ' την Κοινότητα,

προκειμένου να επιτρέπεται η ανενόχλητη βοσκή των ζώων και έκτοτε η χρήση της παραμένει κτηνοτροφική.

Πηγή: Παναγιώτης Νάνος, «Καρδοσιώτικα Χρονικά», τόμ. 3, 1997

ακλαδές: Λέγεται η τοποθεσία κάτω απ' τον Αγ. Γεώργιο (εκεί που σήμερα ο αμπελώνας του Φ. Γρηγορίου και η αγροικία του Γιάννη Τσιαντή). Το όνομα αν και παραπέμπει ακουστικά στις αχλαδιές προέρχεται από το στερητικό α + κλαδιά ήτοι μαρτυρά το άδενδρον της περιοχής

Πηγή: Κ. Σπανός, Δέκα τοπωνύμια του Μορφοβουνίου, «Μορφοβουνιώτικη Φωνή» φύλλο 6/2001, σελ. 8.

Ακκλησιάς (στοιακκλησιάς) ήταν ένα λιβαδάκι ιδιοκτησία της εκκλησίας Αγίας Παρασκευής, στον πάτο στο χωριό. (αναλυτικά για την Αγία Παρασκευή στο βιβλίο)

αλαταριές: Λέγεται η θέση δυτικά του χωριού, μετά τον Αη-Θανάση. Το όνομα προήλθε από τη συνήθεια να δίνουν αλάτι στα γιδοπρόβατα, για να επιτύχουν συγχρονισμένη γονιμοποίηση και συνεπώς ταυτόχρονη γέννηση των αμνοεριφίων και παραγωγή γάλακτος. Έτσι σε πέτρες επίπεδες έριχναν το αλάτι και τα ζώα έγλυφαν τις πέτρες. Το τοπωνύμιο απαντάται σε όλα σχεδόν τα χωριά που είχαν κτηνοτροφία, αλλού και ως αλατσάι ή αλατσιές.(1) Στην κορυφή του λόφου, υπάρχει ένα επίπεδο ξέφωτο, το οποίο αποτέλεσε αυτοσχέδιο γήπεδο όπου δόθηκαν τα πιο σπουδαία παιχνίδια ανάμεσα στις ομάδες των μαχαλάδων. Τα μεγάλα ντέρμπυ ήταν αυτά του Απάν - Κάτ' μαχαλάς τα οποία δεν υστερούσαν σε πάθος από αυτά των «αιωνίων αντιπάλων» του επαγγελματικού ποδοσφαίρου σήμερα.

Θέση με εξαιρετική θέα, τόσο προς την λίμνη, όσο και ως προς τον θεσσαλικό κάμπο, κατά καιρούς προτάθηκε να αξιοποιηθεί τουριστικά, αλλά η ύπαρξη του κοιμητηρίου σε συνδυασμό με τους περιορισμούς που συνεπάγεται η δασική έκταση δημιουργεί αξεπέραστα προβλήματα.

Πηγή: Κ. Σπανός, Δέκα τοπωνύμια του Μορφοβουνίου, «Μορφοβουνιώτικη Φωνή» φύλλο 6/2001, σελ. 8.

αλιβέρι (σταλιβερι): τοποθεσία στην περιοχή της Μάλιας, όπου υπήρχε πηγή η οποία ανέβλυζε αρκετό νερό. Το 1959 σκεπάστηκε από τα νερά της λίμνης Πλαστήρα. Το όνομα πιθανότατα προέρχεται να από την αρχαία λέξη λείβω που σημαίνει στάζω, αφήνω να χυθεί, ή και τη λέξη λήβω που σημαίνει λαμβάνω από κάπου, συνεπώς ο λεκτικός τύπος «στα λιβέρ'» ίσως σημαίνει σημείο υδροληψίας.

Βιργίνα (στηβιργίνα) Πρόκειται για το μέρος κάτω απ' τον Αηγιώρη (Νότια) και προς το μέρος του Μεσενικόλα. Συνειρμικά παραπέμπει στη γνωστή σε όλους Βεργίνα, την αρχαία πρωτεύουσα της Μακεδονίας. Από την έρευνα που κάναμε, δεν προκύπτει κάτι εκτός από αγροτική περιοχή που είναι και σήμερα. Το τοπωνύμιο συναντάται σε άλλες περιοχές στην Ελλάδα, όπως λ.χ. η αρχαία πόλις Βέργιον της Θράκης, ή το Μπέργκαμο της Ιταλίας, κ.α.

Βλαχώραχη (η): Είναι η ράχη πάνω απ' τον Ογλά. Λέγεται έτσι διότι είχαν οι «βλάχοι» τα καλυβομάντρια, όπου έρχονταν για τη θερινή διαβίωση (ξεκαλοκαιριό) των κοπαδιών των γιδοπροβάτων.

* Προδημοσίευση από το υπό έκδοση βιβλίο «Τοπωνυμικά Βουνεσίου» του Παναγιώτη Νάνου

ΠΡΑΚΤΙΚΑ Γ.Σ. ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΜΟΡΦΟΒΟΥΝΙΩΤΩΝ

Συνέχεια από το εξώφυλλο:

5. Γίνονται ενέργειες για την ολοκλήρωση της σύνδεσης της λίμνης με το Μουζάκι που θα αποφέρει πολλαπλά οφέλη. Μόνο το 10% της τουριστικής κίνησης των Μετεώρων να πάρομε, θα είναι μεγάλο κέρδος.

6. Προγραμματίζονται τα έργα: Πλατεία Γ. Μπαλαδώρου - Θεματικό πάρκο ιστορικής μνήμης (Στεφάνι) - Πάρκο εθνικών Αγώνων - Μνημείο εθνικής αντίστασης (ύστερα από λαϊκή διαβούλευση).

7. Ανάπλαση και δενδροφύτευση του κεντρικού δρόμου από την είσοδο έως το χωριό.

8. Αιολικά πάρκα. Έκανε εκτενή ενημέρωση για το μέγεθος της ζημιάς που ελλοχεύει η κατασκευή των αιολικών πάρκων και υποσχέθηκε τη μη διέλευση της επένδυσης από την χωρική περιφέρεια του δήμου.

Στη συνέχεια τοποθετήθηκαν οι παρακάτω χωριανοί:

Κατοίκος Θωμάς. Αφού καλωσόρισε τον δήμαρχο και τον Τάσο Τσάβαλο, αναφέρθηκε στη γήρανση των μελών του συνδέσμου και εξέφρασε την ανησυχία του για τη διατήρησή του, αφού οι νέες γενιές αδιαφορούν. Επί πλέον ως αντιπρόεδρος του Δ.Σ. ενημέρωσε τη Γ.Σ. πως όλα τα έσοδα από τις συνδρομές απορροφώνται από την εφημερίδα η οποία αποτελεί το συνδετικό κρίκο των απόδημων.

Κατοίκος Σταύρος. Συγχάρηκε όλους τους παραβρεθέντες για τη συμμετοχή τους στη Γ.Σ. και ιδιαίτερα τα εκάστοτε Διοικητικά συμβούλια. Συγχάρηκε επίσης τους διοργανωτές για τα λουκαντζάρια.

Βασιλούλης Νίκος. Πρότεινε στον Δήμαρχο να τρέξει τα προγράμματα ΕΣΠΑ.

Ρεφενές Απόστολος. Ευχαρίστησε τον Δήμαρχο για την ενημέρωση πάνω στα αιολικά πάρκα.

Κατοίκος Παναγιώτης. Ζήτησε από τον Δήμαρχο την αναβάθμιση του κεντρικού δρόμου στην είσοδο του χωριού από τον κόμβο μέχρι

τον Αϊ Λιά, με επέκταση και την ενσωμάτωση σ αυτόν του υπάρχοντος παλιού. Πρότεινε επίσης να τεθεί σε ψηφοφορία από τη Γ.Σ. πρότασή του για τη ματαίωση της εγκατάστασης των αιολικών πάρκων που μόνο ζημιά θα προκαλέσουν στην περιοχή.

Κυριαζής Τάκης. Εξέφρασε την πεποίθηση πως ο Δήμαρχος είναι ενημερωμένος καλύτερα από όλους και θα φροντίσει για το καλό της περιοχής.

Κοτοπούλης Απόστολος. Πρότεινε την αναγραφή των πρακτικών της Γ.Σ. στην εφημερίδα. (Του απάντησε ο πρόεδρος του Δ.Σ. πως αυτό γίνεται κάθε χρόνο). Επίσης να τιμηθεί ο Παναγιώτης Κατοίκος για τις υπηρεσίες που πρόσφερε στον Σύνδεσμο και ως ιδρυτικό μέλος. Διαφωνεί με τις τελετές τιμής που γίνονται στο Πνευματικό κέντρο και αντιπροτείνει τον χώρο της πλατείας τη βραδιά του πανηγυριού. Εξέφρασε την απογοήτευσή του για την απουσία των χωριανών από τις εκδηλώσεις του συλλόγου των Καρδοσιωτών στη μνήμη του Ν. Πλαστήρα.

Αγαπητός Κυρίτης Δημήτρης. Αναφέρ-

θηκε διεξοδικά για την αναγκαιότητα τήρησης της ιστορικής μνήμης σ' ένα χωριό ηρώων όπως το Μορφοβούνι και πρότεινε να εισηγηθεί η Γ.Σ. στον Δήμαρχο την ανέγερση μνημείου των πεσόντων στην εθνική αντίσταση των ετών 1940 - 1944 στην πλατεία του χωριού. Για την ανέγερση μνημείου πεσόντων την περίοδο του εμφυλίου 1946-1949, θα ήταν προτιμότερο το θέμα αυτό να συζητηθεί και να αποφασισθεί μετά από λαϊκή συνέλευση στο χωριό. Πρότεινε το θέμα αυτό να τεθεί σε ψηφοφορία στην παρούσα Γ.Σ.

Τα προτεινόμενα σε ψηφοφορία θέματα:
1. Αιολικά πάρκα. Οι παραβρισκόμενοι ψήφισαν κατά πλειοψηφία την πρόταση του Παναγιώτη Κατοίκου για τη ματαίωση της εγκατάστασης των αιολικών πάρκων.

2. Ανέγερση μνημείου Εθνικής Αντίστασης και Εμφυλίου Πολέμου. Ψηφίσθηκε ομόφωνα η πρόταση του Αγαπητού Κυρίτη Δημήτρη, όπως διατυπώνεται παραπάνω.

Η Γ.Σ. έκλεισε με την κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας και τις ευχές όλων για καλή χρονιά.

ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ

Θωμάς Τουλιάς (Καπετάν Μητρούσιας)

Η αντιστασιακή δράση και το τραγικό του τέλος (Κυριακή 5-1-1947)

του Αγαπητού - Κυρίτση Δημήτρη

Εβδομήντα δύο χρόνια πέρασαν από την ημέρα της σύλληψης και εκτέλεσης από το Δημοκρατικό Στρατό του Φρούραρχου του Γενικού Στρατηγείου του ΕΛΑΣ στην Νεράιδα, Θωμά Τουλιά και των αδερφών Κώστα και Αριστείδη Κυριαζή.

Ο Θωμάς Τουλιάς υπήρξε μία από τις σημαντικότερες αντιστασιακές μορφές του Βουνεσίου την περίοδο της Εθνικής Αντίστασης. Η αντιστασιακή δράση και το τραγικό τέλος του "καπετάν Μητρούσια", από την παράλογη εκτέλεση του από τον ΔΣΕ, στις 5-1-1947, αλλά και τα δραματικά γεγονότα που ακολούθησαν μετά τη δολοφονία του, διαμόρφωσαν την ιστορία του Βουνεσίου την περίοδο της κατοχής, του εμφυλίου, αλλά και για πολλά χρόνια αργότερα.

Γεννήθηκε το 1912. Πατέρας του ήταν ο Μήτρος Τουλιάς, μητέρα του η Μαρία Σακελλαρίου και αδέρφια του ο Σερραφείμ, ο Σωκράτης, η Αγορίτσα και ο Βασίλης. Τελείωσε το δημοτικό σχολείο του Βουνεσίου και εν συνεχεία απασχολήθηκε στο μαγαζί του πατέρα του, στο χωριό. Νεαρός, μπήκε στη χωροφυλακή και πήγε στην Αθήνα για εκπαίδευση. Μετά την βασική του εκπαίδευση, τοποθετήθηκε σε σταθμό χωροφυλακής στην Μακεδονία και το 1936 μετατέθηκε στην Γενική Ασφάλεια του Βόλου. Η κατοχή τον βρήκε διοικητή του σταθμού χωροφυλακής στην Αγριά Βόλου.

Ο Θωμάς Τουλιάς (δεξιά)

Με την ανάπτυξη του αντάρτικου το Μάρτη του 1943, αυτομόλησε με άλλους χωροφυλάκες του σταθμού και από πατριωτικό καθήκον, κατατάχθηκε αυθόρμητα σε ανταρτική ομάδα του ΕΑΜ-ΕΛΑΣ στο Πήλιο, να πολεμήσει τους κατακτητές.

Με την ομάδα του, στις 19-3-1943, πήρε μέρος στην μάχη εναντίον της φρουράς των Ιταλών στην Τσαγκαράδα, στην οποία διακρίθηκε.

Το Μάη του 1943 πραγματοποιήθηκε σύμπληξη των ανταρτικών ομάδων της Ανατολικής Θεσσαλίας, στην περιοχή της Πίνδου, ώστε ενωμένες να αντιμετωπίσουν τις επικείμενες επιχειρήσεις των Ιταλών κατά των ανταρτών

τον Ιούνιο του 1943. Έγινε σύμπληξη και της ομάδας του Θωμά Τουλιά, η οποία πέρασε από τον Βουνέσι, στρατοπέδευσε και παρέμεινε για μια εβδομάδα στο παλαιό δημοτικό σχολείο.

Τουλιάς Θωμάς (Μαυροσκούφης)

Στις 8-6-1943 η ομάδα του πήρε μέρος στην μάχη του ΕΛΑΣ στην Πόρτα - Μουζάκι, εναντίον των Ιταλών. Στη μάχη αυτή τραυματίστηκε στο πόδι και μεταφέρθηκε στο ανταρτικό νοσοκομείο του Ασπροπόταμου. Από το νοσοκομείο πέρασε ο Άρης Βελουχιώτης, για να εμψυχώσει τους τραυματισμένους ΕΛΑΣίτες. Εκεί συνάντησε και τον Θωμά Τουλιά από τον οποίο ζήτησε ενημέρωση για την κατάσταση της Τσαγκαράδας. Ο Άρης θαύμασε την παλληκαριά και τον πατριωτισμό του και του ζήτησε, όταν αποθεραπευτεί, να πάει να τον συναντήσει και να τον εντάξει στην προσωπική του φρουρά. Όταν αποθεραπεύθηκε, τον Ιούλιο του 1943, πήγε στην Αμφιλοχία συνάντησε τον Άρη ο οποίος τον ενέταξε αμέσως στους μαυροσκοκούφιδες. Πήρε μάλιστα το όνομα "Καπετάν Μητρούσιας" από το όνομα του πατέρα του, Μήτρος.

Με την παράδοση και αφοπλισμό των Ιταλών στο Μπαλάνο στις 9-9-1943, ο Άρης τον τοποθέτησε Φρούραρχο των Ιταλών στην Νεράιδα, όπου παρέμεινε μέχρι την απελευθέρωση. Σαν Φρούραρχος, για την ανακούφιση των Ιταλών κρατουμένων, πήρε σημαντικά μέτρα όπως, απαγόρευσε στους χωρικούς να κακομεταχειρίζονται τους κρατουμένους, να εργάζονται τις Κυριακές, να χρησιμοποιούν τους αξιωματικούς στις εργασίες τους, ενώ επέτρεψε στους Ιταλούς να συναθροίζονται στα χωριά, όπου είχαν διανεμηθεί, να συζητούν και να τραγουδούν μετά την εργασία τους, ιταλικά τραγούδια. Τέλος ίδρυσε για την περίθαλψή τους νοσοκομείο στην περιοχή της Σταϊκάς.

Μετά την απελευθέρωση παρέδωσε τον οπλισμό του στη Λοξάδα.

Το μεταβαρκιζιανό καθεστώς για την αντιστασιακή του δράση και την ένταξή του στο ΕΑΜ-ΕΛΑΣ, τον τοποθέτησε στον πίνακα Β, απαγορεύοντας του να επανέλθει στην χωροφυλακή.

Τον Απρίλη του 1945 συλλαμβάνεται στην Καρδίτσα από την χωροφυλακή, μεταφέρεται και κρατείται στο Βόλο με την κατηγορία ότι, ως επικεφαλής ομάδας ανταρτών το 1943, συμμετείχε στην δολοφονία δύο Ελλήνων συνεργατών των Ιταλών στην περιοχή της Αγριάς. Λόγω ελλείψεως στοιχείων σε βάρος του, απελευθερώνεται, επιστρέφει στο χωριό και εργάζεται στο καφενείο του πατέρα του.

Στις 12-5-1946 παντρεύεται μια ωραία κοπέλα από τον Άγιο Ακάκιο, την Αννούλα Αλεξίου, με κουμπάρους τον Κώστα και Αριστείδη Κυριαζή (με την οποία απέκτησε ένα γιό, το Θωμά, ο οποίος γεννήθηκε τον Ιούνιο του 1947, έξι μήνες μετά την εκτέλεση του πατέρα του).

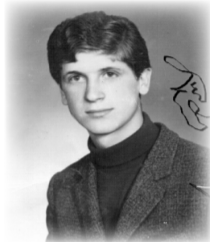

Άννα Τουλιά -Αλεξίου

Με την ανάπτυξη του δεύτερου αντάρτικου, τον Οκτώβρη του 1946, πιέζεται από την Οργάνωση Ένοπλων Καταδικωμένων Ανταρτών Βουνεσίου, στην οποία επικεφαλής είναι ο Απόστολος Γόρδιος, να ξαναβγει στο βουνό, με την υπόσχεση ότι θα γίνει ο νέος τους καπετάνιος.

Αρνείται την πρόταση και έρχεται σε μεγάλη ρήξη με την Οργάνωση των ανταρτών, η οποία δεν επιβάλλει πρόστιμα τριάντα οκάδες καλαμπόκι και τον θέτει υπό στενή παρακολούθηση. Το απόγευμα στις

5-1-1947, συλλαμβάνεται από αντάρτες του Δημοκρατικού Στρατού στο καφενείο του πατέρα του, μαζί με τους αδερφούς Κώστα και Αριστείδη Κυριαζή, οδηγούνται στο Φρουραρχείο Βουνεσίου και από εκεί τους πηγαίνουν στο εκκλησάκι του Αγίου Αθανασίου για ανάκριση, όπως τους είπαν, από τον Καπετάν Κορόζη. Χωρίς καμιά ανάκριση, κάτω από σφοδρή χιονοθύελλα, μεταφέρονται από αντάρτες στην γέφυρα της Παπαλέξαινας στην Νευρόπολη, όπου εκτελούνται, χωρίς ποτέ να βρεθούν τα πτώματά τους. Την απόφαση για την εκτέλεση πήρε το Αρχηγείο των Αγράφων του ΔΣΕ.

Τουλιάς Θωμάς του Θωμά

Στις 10-1-1947 ημέρα Παρασκευή, η εφημερίδα "Θεσσαλική Ηχώ", δημοσιεύει στην πρώτη

σελίδα την είδηση για την εκτέλεση του Θωμά Τουλιά και των Κώστα και Αριστείδη Κυριαζή ως εξής:

"Φόνος υπό αναρχικών.

Κατά ιδιωτικές πληροφορίες προχτές εις το Βουνέσι αναρχικοί εφόνευσαν τον Θωμά Τουλιά, τέως φρούραρχο του γενικού στρατηγείου του ΕΛΑΣ, και τους δύο αδερφούς Κυριαζή. Μέχρι στιγμής ουδεμία επίσημος πληροφορία υπάρχει δια την εκτέλεση των ανωτέρω, οι οποίοι είναι κάτοικοι του ανωτέρω χωριού και αριστερών φρονημάτων".

Κυριαζής Κων/νος του Δημ.

Την επόμενη ημέρα 11-1-1947 η ίδια εφημερίδα με πρωτοσέλιδο

άρθρο της δίνει ακριβείς πληροφορίες για την εκτέλεση των τριών.

"Τα θύματα του Βουνεσίου εκρεουργήθησαν διότι δεν υπάκουσαν εις του Δημίους των.

Η χθεσινή πληροφορία περί του φόνου υπό των κομμουνιστών των εκ Βουνεσίου Θωμά Τουλιά τέως Φρούραρχο του γενικού επιτελείου του ΕΛΑΣ και των αδερφών Κυριαζή επιβεβαιούται. Ούτοι καθ' ο πρώην Ελασίται κληθέντες υπό των κομμουνιστών να καταταγούν εις τας ενόπλους ομάδας ηρνήθησαν. Λέγεται μάλιστα ότι διεφώνουν με την όλην τακτική των συμμοριών και έκαμνον συστάσεις εις τους αρχηγούς των ενόπλων ομάδων να μην κακοποιούν τους χωρικούς και να μην ληλατούν τις περιουσίες των διότι αυτό εγένετο και εις το παρελθόν και είχε τα γνωστά αποτελέσματα.

Κατόπιν τούτου οι ατυχείς Βουνεσιώται συνελήφθησαν και εκτελέστηκαν παρά τα Καλύβια της Πεζούλας. Εις ερώτησιν των χωρικών διατί τους εκτελείτε αφού είναι αριστερών φρονημάτων και καλοί αγωνιστάί έλαβον την απάντησιν από τους εκτελεστές, ότι αυτοί δεν γνωρίζουν τίποτα και ότι σχετικώς θα εκδώσει επίσημον ανακοινωθέν το Γενικό Στρατηγείο."

Κυριαζής Αριστείδης του Δημ.

Την ίδια ημέρα η εφημερίδα ΦΛΑΜΠΟΥΡΟ, επίσημο όργανο του ΔΣΕ στην περιοχή της

Νευρόπολης, ανακοίνωσε την εκτέλεση των τριών. Όταν τη διάβασε στο καφενείο του Βασιλείου Γκανούρη ο Δημήτριος Μαστραπάς, αντάρτης και αυτός, είπε στους συγχωριανούς του, που ήταν παρόντες:

"Τώρα έπεσε στο Βουνέσι ατομική βόμβα, μεγαλύτερη από τη Χιροσίμα".

Ήταν ο πρώτος που προέβλεψε τα δεινά και την βαθιά κρίση που θα προκαλούσε η απόφαση αυτή του ΔΣΕ, στη μικρή κοινωνία του Βουνεσίου.

Και δεν είχε άδικο αυτός ο διορατικός άνθρωπος. Τα δραματικά γεγονότα που ακολούθησαν σημάδεψαν την ιστορία του χωριού μας, αλλά και του νέου αντάρτικου κινήματος στην περιοχή. Ο κυβερνητικός τύπος της Καρδίτσας, βρήκε την ευκαιρία να παρουσιάσει την εκτέλεση με πρωτοσέλιδες ανακοινώσεις και να κατηγορήσει τους αντάρτες για τις εκτελέσεις και τις βίαιες επιστρατεύσεις που πραγματοποιούσαν στα ορεινά χωριά. Ο Νικητράς θεωρήθηκε από το Αρχηγείο των ανταρτών, υπεύθυνος για την δυσφήμιση του αντάρτικου κινήματος στην περιοχή δράσης του και αρχάς Φεβρουαρίου 1947 καθαιρείται και αποστέλλεται στον Κόζιακα, χωρίς καμιά διοικητική θέση. Εκεί στα τέλη Μαρτίου 1947 εκτελείται από συντρόφους του, κατ' άλλους από ΜΑΥ.

Η εκτέλεση του Θωμά Τουλιά κήρυξε ισχυρό "εσωτερικό" εμφύλιο πόλεμο στο Βουνέσι, με αλληλοκατηγορίες μεταξύ των αντίπαλων πλευρών, για τα αίτια της εκτέλεσης και τους υπευθύνους.

Στην Καρδίτσα από το καλοκαίρι του 1947 και σε όλη τη διάρκεια του εμφυλίου πολέμου, θα πραγματοποιηθούν πολλές δίκες στα έκτακτα στρατοδικεία, με αφορμή τον φόνο του Θωμά Τουλιά και των αδερφών Κυριαζή με κατηγορούμενους πολλούς αντιστασιακούς. Στα στρατοδικεία αυτά, αμείλικτοι στρατοδίκες, με βάση εξοντωτικό Γ Ψήφισμα της κυβέρνησης, θα βρουν την ευκαιρία με διάφορες κατηγορίες ακραίων αντιεαμικών και αντικομμουνιστικών στοιχείων, να δικάζουν και να καταδικάζουν συλληφθέντες από το στρατό και τη χωροφυλακή αθώους Βουνεσιώτες αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης, με βαρύτατες ποινές, ως συνυπεύθυνους της εκτέλεσης των τριών, οι οποίοι δεν είχαν καμιά σχέση με τα δραματικά γεγονότα. Στα στρατοδικεία της Καρδίτσας θα γραφεί μία μαύρη σελίδα στην ιστορία του χωριού μας, η οποία θα επηρεάσει την πολιτική και κοινωνική ζωή του Βουνεσίου για πολλά χρόνια και μετά τον εμφύλιο. Η εκτέλεση του Θωμά Τουλιά και των αδερφών Κυριαζή χαρακτηρίστηκε, από αντάρτες που έζησαν τα τραγικά γεγονότα από κοντά, ως ένα από τα ολέθρια λάθη του Δημοκρατικού Στρατού στην περιοχή μας.

Πηγές: Σωκράτης Τουλιάς, Άννα Τουλιά - Αλεξίου, Δημήτριος Μαστραπάς, Θεσσαλική Ηχώ, Εφημερίδα Φλάμπουρο, Αρχεία Έκτακτων Στρατοδικείων Καρδίτσας.

ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ
ό,τι θέλετε, όταν το θέλετε

ΣΧΟΛΙΚΑ - ΧΑΡΤΙΚΑ - ΒΙΒΛΙΑ - ΤΣΑΝΤΕΣ - ΕΙΔΗ ΓΡΑΦΕΙΟΥ
ΕΠΟΧΙΚΑ - ΔΩΡΑ - ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ Η/Υ & ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ

Ι. ΚΟΡΟΜΠΙΛΗΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.
ΝΕΑ ΑΓΟΡΑ - 43100 ΚΑΡΔΙΤΣΑ Τηλ. 24410 25226, 76600 κιν. 6988 623562
Fax: 24410 79603 www.e-promitheas.gr email: promith1@otenet.gr

Η εφημερίδα είναι δική σας!
Στείλτε μας τα νέα σας, τις απόψεις σας, τις παρατηρήσεις σας στο moifonuni@yahoo.gr ως τις 10 Σεπτεμβρίου 2020, ώστε να δημοσιευθούν στο επόμενο φύλλο.

ΔΙΑΦΗΜΙΖΟΜΕΝΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ
Παρακαλούμε τους διαφημιζόμενους επαγγελματίες να συνδράμουν στην έκδοση της εφημερίδας στον λογαριασμό

Αριθμός λογαριασμού: IBAN GR 46 0140 3610 3610 0200 2012 249
ΤΡΑΠΕΖΑ ALPHA BANK

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ του Ηλία Νασιάκου

Επειδή μας απασχόλησαν τον προηγούμενο χρόνο τέσσερις πανελλήνιες εκλογικές αναμετρήσεις και για αρκετούς μήνες όλοι συζητούσαμε και ασχολούμασταν με αυτές, έκρινα σκόπιμο να αναδημοσιεύσω παρακάτω ένα σχετικό κείμενο της εφημερίδας «ΝΕΟΣ ΑΓΩΝ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ», για να πάρουμε μία γεύση, τί γινόταν στη χώρα μας από την απελευθέρωσή της κι έπειτα με τις επικίνδυνες καταστάσεις των εκλογών και τα ευτράπελα, που συνέβαιναν στο παρελθόν.

Οι πρώτες Βουλευτικές εκλογές έγιναν το 1844 μέσα σε κλίμα βίας και νοθείας με χειρόγραφα ψηφοδέλτια, διήρκεσαν έξι μήνες και υπήρξαν αιματηρές με πολλά θύματα και αγριότητες.

Το 1864 καταργήθηκαν τα χειρόγραφα ψηφοδέλτια, καθώς οι αναλφάβητοι ψηφοφόροι ξεπερνούσαν το 70% και πολλοί εξαπατούνταν εύκολα με νοθείες και διάφορα ευτράπελα και αντικαταστάθηκαν με το περιβόητο «**Σφαιρίδιο**», που ακούγεται μέχρι και σήμερα και ίσχυσε αυτό για πενήντα έως εξήντα χρόνια, για να αντικατασταθεί από τον Ελευθέριο Βενιζέλο και να επανέλθει το **έντυπο πλέον ψηφοδέλτιο**, το οποίο ίσχυσε από το 1914 για τις Δημοτικές και Κοινοτικές Εκλογές και από το 1926 και για τις Βουλευτικές Εκλογές, αφού πέρασε η τρικυμιά της Δεκαετίας των Βαλκανικών πολεμικών αναμετρήσεων και του πρώτου παγκοσμίου πολέμου και της Μικρασιατικής καταστροφής, που καθυστέρησαν την εφαρμογή του και ισχύει από τότε με το σταυρό προτίμησης μέχρι και σήμερα.

Σημειωτέον, ότι από τις πρώτες εκλογές του 1844 έως και πριν ακριβώς τη μεταπολίτευση του 1974, οι εκλογές παρουσίαζαν μεγάλες ή μικρότερες αποκλίσεις από τη νομιμότητα, με στόχο πάντα τη νοθεία και οι περισσότεροι ηλικιωμένοι, έχουμε ζήσει στο πετσί μας τέτοιες καταστάσεις και δύσκολες περιπτώσεις και στιγμές.

Και είναι αναγνωρισμένο και επαινετό πλέον το κατόρθωμα, που ίσχυσε και στη χώρα μας ομαλή και σύγχρονη ήρεμη κατάσταση στις εκλογικές αναμετρήσεις από το 1974 έως σήμερα και θα συνεχίσει κατά πάσα πιθανότητα υποθέτω και εύχομαι και στο μέλλον το ίδιο.

Άλλο σημαντικό βήμα ήταν φυσικά ως προς τις εκλογές το γεγονός, ότι επί κυβερνήσεως Νικολάου Πλαστήρα το έτος 1952, στην τότε αναθεώρηση του Συντάγματος, καθιερώθηκε το δικαίωμα ψήφου για πρώτη φορά και στις Ελληνίδες. Δεν εφαρμόστηκε, όμως, στις εκλογές, που έγιναν το Νοέμβριο του 1952, διότι δεν πρόλαβαν να ενημερωθούν οι εκλογικοί κατάλογοι, συμπεριλαμβανοντας και τις γυναίκες.

Εφαρμόστηκε, όμως, μερικώς στις αναπληρωματικές εκλογές, που ακολούθησαν τον Ιανουάριο του 1953, σε δύο εκλογικές περιφέρειες. Αυτές της Καρδίτσας και της Θεσσαλονίκης, για να επανακριθούν διά της ψήφου Τοπικές ακυρώσεις ανακηρυχθέντων Βουλευτών.

Στη μεν Καρδίτσα, λόγω ισοψηφίας των μονομάχων τότε του ιδίου κόμματος Αθ. Ταλιαδούρου και Δημητρίου Θανοπούλου στη μοναδική έδρα του Ελληνικού Συγγερμού του Αλέξανδρου Παπάγου, λόγω πλειοψηφίας της ΕΠΕΚ του Νικολάου Πλαστήρα στη γενετήριά του Καρδίτσα.

Στη δε Θεσσαλονίκη για αντίστοιχες ακυρώσεις και για πρώτη φορά εκεί συμμετείχε και εκλέχθηκε Ελληνίδα Βουλευτής η **Ελένη Σκούρα**, καταγόμενη από το Βόλο. Στις επόμενες, όμως, εκλογές του 1956, τις πρώτες του Κωνσταντίνου Καραμανλή με το νεοιδρυθέν του Κόμμα της

ΕΡΕ, συμμετείχαν γενικώς και οι γυναίκες ψηφοφόροι και συνεχίζουν έκτοτε.

Κείμενο της εφημερίδας «ΝΕΟΣ ΑΓΩΝ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ»:

« Η διαδρομή της ψήφου από την Αρχαία Ελλάδα μέχρι σήμερα Πώς «μαύριζαν» τους υποψηφίους και πώς φτάσαμε από το σφαιρίδιο στο έντυπο ψηφοδέλτιο

Οι ευρωεκλογές του Μαΐου έδειξαν, ότι όλο και περισσότεροι είναι οι πολίτες εκείνοι, που θεωρούν, ότι η ψήφος τους δεν έχει νόημα, αρνούνται να προσέλθουν στην εκλογική διαδικασία, επιλέγουν την αποχή, η οποία τείνει να γίνει ένα μόνιμο γεγονός. Η καθολική ψηφοφορία, η οποία, όμως, σήμερα θεωρείται αυτονόητη, δεν ήταν καθόλου αυτονόητη στο παρελθόν. Το Σύνταγμα του 1864, το πλέον φιλελεύθερο και προωθημένο από όλα τα σύγχρονά του Ευρωπαϊκά Συντάγματα, καθιέρωσε το δημοκρατικό πολίτευμα. Η θεμελιώδης αρχή του, η δημοκρατική αρχή, η «αρχή της λαϊκής κυριαρχίας» εφαρμόστηκε και πραγματοποιήθηκε μέσω της καθολικής ψηφοφορίας. Η συνταγματική κατοχύρωση της καθολικής ψηφοφορίας από τη Β' Εθνοσυνέλευση, το 1864, αποτελεί ένα ιστορικό γεγονός, ορόσημο στην ιστορία του ελληνικού κοινοβουλευτισμού. Βάσει του άρθρου 66 του Συντάγματος του 1864, «η Βουλή σύγκεται εκ των βουλευτών εκλεγμένων υπό των εχόντων δικαίωμα προς τούτο πολιτών δι' αμέσου καθολικής και μυστικής διά σφαιριδίων ψηφοφορίας κατά τον υπό της Συνελεύσεως ταύτης ψηφισθησόμενον περί εκλογής νόμον, μεταβλητόν όντα κατά τας λοιπάς διατάξεις αυτού. Αι βουλευτικά εκλογαία διατάσσονται και ενεργούνται ταυτοχρόνως καθ' όλην την επικράτεια».

Η ψήφος στην αρχαία Ελλάδα

Ψήφος ήταν το μικρό λειασμένο λιθάρι (όπως και το ψηφιδωτό), το οποίο χρησιμοποιούσαν οι δικαστές στα δικαστήρια της αρχαίας ελληνικής δημοκρατίας, προκειμένου να δηλώσουν κάθε φορά την επιλογή τους στην υπόθεση, που συζητούσαν. Σήμερα η ψήφος είναι το μέσο που χρησιμοποιείται, σε μία συντεταγμένη πολιτεία, προκειμένου να δηλώσει ο πολίτης – ψηφοφόρος τη βούλησή του, στο πλαίσιο μιας εκλογικής διαδικασίας.

Από το ψηφοδέλτιο στο σφαιρίδιο

Στη χώρα μας, ως μέσο ψηφοφορίας έχουν χρησιμοποιηθεί το ψηφοδέλτιο και το σφαιρίδιο, ενώ, πριν από την Επανάσταση, κατά την περίοδο της οθωμανικής κυριαρχίας, επικρατούσε η προφορική και φανερή ψηφοφορία στις συνελεύσεις των τοπικών κοινοτήτων, των λεγόμενων δημογεροντιών.

Το ψηφοδέλτιο το εισήγαγαν στην Ελλάδα οι Βαυαροί. Πρωτοχρησιμοποιήθηκε στις πρώτες δημοτικές εκλογές του 1834, καθώς και στις πρώτες γενικές βουλευτικές εκλογές του 1844, μετά από την επανάσταση της 3ης Σεπτεμβρίου του 1843.

Ήταν λευκό και ο ψηφοφόρος σημείωνε χειρόγραφα τον υποψήφιο της επιλογής του. Το χειρόγραφο ψηφοδέλτιο καταργήθηκε με το Σύνταγμα του 1864, επειδή οι περισσότεροι Έλληνες ήταν αναλφάβητοι και συνεπώς ήταν εύκολο να χειραγωγούνται από τους τοπικούς κομματάρχες.

«Δαγκωτό»

Η καθιέρωση των σφαιριδίων οφείλεται στην επίδραση της Επτανήσου. Το Ηνωμένο Κράτος των Ιονίων Νήσων, με τον εκλογικό νόμο της 16ης Δεκεμβρίου 1849, καθιέρωσε τη «διά σφαιριδίων μυστική ψηφοφορία», προκειμένου να περιορίσει τις εκλογικές παρεμβάσεις των Άγγλων. Η Ένωση των Ιονίων Νήσων με τη μητέρα Ελλάδα το 1864, έφερε στην Β' Εθνοσυνέλευση τους πληρεξουσούς της Επτανήσου, οι οποίοι διαθέτοντας μεγαλύτερη πολιτική και κοινωνική ωριμότητα, επιβλήθηκαν στις Συνταγματικές συζητήσεις και πέτυχαν να αναγραφεί στο Σύνταγμα η καθολική «διά σφαιριδίων» ψηφοφορία.

Το σφαιρίδιο ήταν ένας μολυβένιος βώλος, τον οποίο ο ψηφοφόρος έριχνε σε μία κάλη χωρισμένη σε δύο χώρους, έναν για το ΝΑΙ, που είχε χρώμα άσπρο και έναν για το ΟΧΙ, που είχε χρώμα μαύρο, ανάλογα με το αν ήθελε να υπερψηφίσει ή να καταψηφίσει έναν υποψήφιο. Το εσωτερικό της κάλης ήταν καλυμμένο με μάλλινο ύφασμα, για να μην ακούγεται θόρυβος τη στιγμή, που έπεφτε μέσα το σφαιρίδιο. Στο πάνω μέρος κάθε κάλης ήταν τοποθετημένος ένας σωλήνας, μήκους 27 και διαμέτρου 12 εκατοστών, σε γωνία 25 μοιρών σε σχέση με την κάλη.

Πίσω από την κάλη, η οποία ήταν κατασκευασμένη έτσι, που να μην μπορεί κανείς να δει σε ποιο χώρο της έριχνε το σφαιρίδιό του ο ψηφοφόρος, στεκόταν ο αντιπρόσωπος του υποψηφίου. Η συνταγματική κατοχύρωση της «διά σφαιριδίων ψηφοφορίας» είχε σκοπό τη διασφάλιση της μυστικότητας, μετά την εμπειρία των επτά νόθων εκλογών της οθωμανικής περιόδου, στις οποίες χρησιμοποιούνταν ψηφοδέλτια. Από την ψηφοφορία με σφαιρίδια, έχουν μείνει μέχρι σήμερα οι φράσεις «τον μαύρισε», «έφαγε μαύρο». Καθώς δε τις εποχές εκείνες, κάποιοι φανατικοί ψηφοφόροι δάγκωναν το σφαιρίδιο και άφηναν ίχνη των δοντιών τους, για να δηλώσουν αφοσίωση στον υποψήφιο, που επέλεγαν, μέχρι σήμερα χρησιμοποιούμε και τη φράση «το έριξα δαγκωτό». Ο εκλογέας περνούσε υποχρεωτικά από όλες τις κάλπες και με τη θέση στην οποία έριχνε το σφαιρίδιο, δήλωνε την προτίμηση ή την αποδοκιμασία του σε κάθε υποψήφιο.

Το Σύνταγμα του 1864 προέβλεπε την ταυτόχρονη, σε όλη την επικράτεια, διεξαγωγή των εκλογών και ο εκλογικός νόμος όριζε τη διάρκειά τους σε τέσσερις «σχο-

λάσιμες» ημέρες, αργίες δηλαδή, εκ των οποίων η μία έπρεπε να είναι Κυριακή. Το 1877 με το νέο εκλογικό νόμο ΧΜΗ', αποφασίστηκε η ψηφοφορία να διαρκεί μία μόνο ημέρα, «ήτις έσται Κυριακή».

Το έντυπο ψηφοδέλτιο

Στο Σύνταγμα του 1911, που φέρει τη σφραγίδα του Ελευθερίου Βενιζέλου, δεν συμπεριλήφθηκε η διάταξη για το σφαιρίδιο και αφέθηκε στον κοινό νομοθέτη η πρωτοβουλία να ορίσει με νόμο το μέσο ψηφοφορίας. Το έντυπο ψηφοδέλτιο επανήλθε στις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές του 1914 και από τις βουλευτικές εκλογές του 1926 είναι πάγια το μέσο ψηφοφορίας (μαζί με τον σταυρό προτίμησης), που χρησιμοποιείται έως και σήμερα.

Μιλώντας στη Βουλή το 1910, ο Αλέξανδρος Παπαναστασίου είχε πει: «Καθιστά (το ψηφοδέλτιο) περισσότερο ανεπηρέαστον την εκλογήν παρά η διά σφαιριδίου ψηφοφορία, η οποία διά τα μύρια μετερχομένων τεχνάσματα αντιπροσώπων των υποψηφίων, τους οποίους καθιστά αναγκάσιους και δια της δυσκόλου επιβλέψεως όλων των καλπών υπό των δικαστικών αντιπροσώπων, διευκολύνει την νόθευσιν του φρονήματος των εκλογέων...». Η συνηθέστερη μέθοδος νοθείας στην ψηφοφορία με σφαιρίδια ήταν η ανατροπή της κάλης. Αν κάποιος αναποδογύριζε την κάλη, μπερδεύονταν τα σφαιρίδια με τα «ναι» και τα «όχι» και έτσι όλες οι ψήφοι ακυρώνονταν.

Το καθολικό δικαίωμα

Στην Ελλάδα το καθολικό δικαίωμα ψήφου ήταν θεσμική επιλογή, γέννημα ενός πολιτικού κινήματος, που ήθελε όχι μόνο την έξωση του Όθωνα, αλλά είχε και αντιδυναστικό χαρακτήρα.

Το καθολικό δικαίωμα ψήφου προχώρησε σε δύο φάσεις στη διάρκεια του 19ου αιώνα, με τη διεκδίκηση της άρσης των εμποδίων, κυρίως περιουσιακών, προκειμένου όλοι οι ενήλικες άνδρες να έχουν το δικαίωμα να ψηφίζουν στις εκλογές. Κατά τη δεύτερη φάση, από τα τέλη του 19ου αιώνα και κυρίως κατά τη διάρκεια του 20ου, ταυτίζεται με τη διεκδίκηση για την επέκταση αυτού του δικαιώματος και στις γυναίκες. Οι Ελληνίδες απέκτησαν το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλεγέσθαι το 1952. Οι Φιλανδέες, απέκτησαν το δικαίωμα της ψήφου το 1906, οι Γερμανίδες, οι Ολλανδές και οι Σουηδέζες το 1919, οι Αγγλίδες χωρίς περιορισμούς το 1928, οι Γαλλίδες, σχετικά καθυστερημένα το 1944 και οι Ιταλίδες το 1945, ενώ στις Ελληνίδες αναγνωρίζονται πλήρη πολιτικά δικαιώματα με το νόμο 2159/1952. Από το 1930, όμως, ορισμένες γυναίκες – εγγράματες, άνω των 30 ετών – είχαν δημοτική ψήφο.

Στις εκλογές του 1952 δεν συμμετέχουν οι γυναίκες, γιατί δεν έχει ολοκληρωθεί η εγγραφή τους στους εκλογικούς καταλόγους. Για πρώτη φορά στο σύνολό τους ψηφίζουν στις βουλευτικές εκλογές του 1956, οπότε και υπερδιπλασιάζεται ο αριθμός των εγγεγραμμένων ψηφοφόρων, στοιχείο ενδεικτικό του ότι μαζικά οι γυναίκες γράφτηκαν στους εκλογικούς καταλόγους.

Ήδη πάντως από τον Ιανουάριο του 1953 σε αναπληρωματική εκλογή στη Θεσσαλονίκη συμμετέχουν για πρώτη φορά γυναίκες ψηφοφόροι σε βουλευτικές εκλογές και εκλέγεται η Ελένη Σκούρα, πρώτη Ελληνίδα Βουλευτής. »

Συνεχίζεται...

ΝΕΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ

Διαλυτικά λειτούργησε ο κορονοϊός για όλη τη χώρα, μεταξύ αυτών και για το Δήμο Λίμνης Πλαστήρα. Εκδηλώσεις ακυρώθηκαν, συναντήσεις αναβλήθηκαν, οι υπάλληλοι έκαναν χρήση των αδειών ειδικού σκοπού, με αποτέλεσμα πολλά πράγματα να πάνε πίσω. Ακόμα και αυτό το Πάσχα το περάσαμε μόνοι... τουλάχιστον έχουμε την υγεία μας, χαλάλι!

Ο δήμος Λίμνης Πλαστήρα κοντά στις ανάγκες των δημοτών, με προτεραιότητα τα παιδιά και τους ηλικιωμένους. Στα παιδιά όλων των σχολικών μονάδων που διαμένουν στο Δήμο Λίμνης Πλαστήρα δόθηκαν από το Δήμο ταμπλετ για την εκπαίδευση από απόσταση, λόγω Κορωνοϊού. Τα ταμπλετ έδωσε στα παιδιά η αντιδήμαρχος Οικονομικών κ. Ξηροφώτου Βασω.

Πριν το Πάσχα ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα με το προσωπικό του έκανε τη διανομή τροφίμων στα σπίτια από το Πρόγραμμα Βοήθειας Ατόρων.

5ος ΔΙΕΘΝΗΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΣ «ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΑΜΑΡΑΚΗΣ»

Ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα Καρδίτσας, στο πλαίσιο των 100 χρόνων από τη γέννηση του συγγραφέα και το ανακηρυχθέν έτος Αντώνη Σαμαράκη, προκηρύσσει τον 5ο Διεθνή Διαγωνισμό Διηγήματος. Στόχος του διαγωνισμού είναι να τιμηθεί η προσωπικότητα και το έργο του μεγάλου συγγραφέα, του οποίου οι ρίζες καταγωγής ακουμπούν στο Μορφοβούνι. Επίσης στόχος να δοθεί η δυνατότητα ανάδειξης νέων συγγραφέων μέσα από το διήγημα και το γραπτό λόγο. Θέμα του διαγωνισμού: «Εξεγέρσεις και Επ-αναστάσεις». Προθεσμία μέχρι 30/6/2020, λεπτομέρειες στην ιστοσελίδα του Δήμου.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΤΩΝΗ ΣΑΜΑΡΑΚΗ οργανώνει ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα Καρδίτσας, με στόχο να αποτιμηθεί το έργο και η προσωπικότητα του συγγραφέα και να συγκεντρωθούν τεκμήρια του έργου και του βίου με σκοπό να δημιουργηθεί μόνιμη έκθεση στο ομώνυμο Πολιτιστικό Κέντρο, στο Μορφοβούνι.

ΕΠΑΝΑΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΤΑ ΜΟΥΣΕΙΑ

Μετά από χρόνια εγκατάλειψης, με απόφαση της δημοτικής αρχής, επανολειτουργούν τα Μουσεία στο Δήμο Λίμνης Πλαστήρα. Πρόσφατα ολοκληρώθηκαν οι εργασίες συντήρησης και καθαρισμού στο Μουσείο Οίνου και Αμπέλου στο Μεσενικόλα. Για το Μουσείο Πλαστήρα στο Μορφοβούνι επειδή η υγρασία είναι μεγάλη και ανάλογες οι φθορές, συντάσσεται μελέτη για την συντήρηση του ισογείου. Επίσης επανασχεδιάζεται ο χώρος και δημιουργείται γωνιά αφιερωμένη στον σμηναγό Γιώργο Μπαλταδώρο.

Τα μουσεία θα είναι διαθέσιμα στο κοινό όλες τις ημέρες του χρόνου για τις προγραμματισμένες επισκέψεις, ενώ Σαββατοκύριακα και αργίες είναι πάντα ανοιχτά πρωί και απόγευμα. Το Μουσείο Πλαστήρα στο Μορφοβούνι άνοιξε το Σάββατο το πρωί 1/3/2020 (παραμονή αποκριάς) και υποδέχθηκε επισκέπτες της λίμνης Πλαστήρα. Για το πρώτο διάστημα, του Μουσείου Πλαστήρα θα λειτουργεί με εθελοντική προσφορά της κ. Καίτης Κοντοστεργίου.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΜΕ ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΟΥΣ του δήμου πραγματοποιήθηκε στο Μεσενικόλα (7/3), με πρωτοβουλία του δημάρχου, ενώ παρόντες ήταν ο αντιδήμαρχος Δ. Παΐσης, η δημοτική σύμβουλος Γιάννα Ποδηματά και η πρόεδρος Μεσενικόλα Ουρανία Ποδηματά και παραβρέθηκαν περίπου 20 αμπελοκαλλιεργητές. Η συνάντηση είναι ενταγμένη στη φιλοσοφία της νέας δημοτικής αρχής για συνεργασία με τους παραγωγικούς κλάδους με στόχο την Ανάπτυξη.

Στο επίκεντρο της συζήτησης βρέθηκαν τα χρόνια προβλήματα της αμπελοαγωγικής ζώνης Μοσχάτου Μεσενικόλα Μορφοβουνίου, τα οποία εντοπίζονται στην κακή κατάσταση των αγροτικών δρόμων και της απουσίας αρδευτικού δικτύου.

Επίσης εξετάστηκε η δυνατότητα στήριξης των παραγωγών από το Δήμο, σε επίπεδο προβολής των κρασιών Μεσενικόλα καθώς και πρωτοβουλίες για την στήριξη των παραγωγών από την τοπική αγορά.

Επίσης ο δήμαρχος κ. Νάνος αναφέρθηκε στην αναγκαίοτητα της ενίσχυσης του Μου-

σείου με αντικείμενα, εργαλεία, φωτογραφικό και άλλο υλικό, έτσι ώστε να αποτελέσει πόλο έλξης για τους οινόφιλους επισκέπτες της περιοχής.

Επίσης ο δήμαρχος πρότεινε τη λειτουργία της Στοάς Παλαιώσης Κρασιών ως πρατήριο των κρασιών και την αξιοποίησή ως χώρος θερινής διασκέδασης της Νεολαίας. Στόχος όλων αυτών των προσπαθειών η σύνδεση του Μεσενικόλα με την Τουριστική Ανάπτυξη της λίμνης και η στήριξη των παραγωγών.

ΕΤΟΙΜΑ ΤΑ ΠΡΩΤΑ «ΣΧΟΛΕΙΑ ΔΑΣΟΥΣ» ΣΕ ΚΕΡΑΣΙΑ ΚΑΙ ΜΕΣΕΝΙΚΟΛΑ. Τα «Σχολεία Δάσους» είναι ό,τι πιο σύγχρονο στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και αρκετές χώρες της Βόρειας Ευρώπης τα έχουν εντάξει στην σχολική εκπαίδευση. Ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα πρωτοπορεί και είναι ο πρώτος στη χώρα που δημιουργήσε ήδη τα δύο πρώτα σχολεία δάσους! Το πρώτο έγινε στο Μεσενικόλα, στο καστανόδασος του Αγίου Δημητρίου, το οποίο καθαρίστηκε από εθελοντές του χωριού και του Βουνεσίου, αλλά και τον Ορειβατικό Σύλλογο Καρδίτσας. Το δεύτερο έγινε στο «Σταυρό» Κερασιάς.

Το παιδαγωγικό - εκπαιδευτικό μέρος επιμελήθηκαν ειδικά εκπαιδευμένοι δάσκαλοι (οι κ.κ. Σεραφείμ Ασκητής και Μιχάλης Παπαντώνης) το οποίο θα διατίθεται με ευθύνη του Δήμου στους μαθητές που θα επισκέπτονται τα Σχολεία Δάσους.

ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕΣΕΝΙΚΟΛΑ - ΒΟΥΝΕΣΙ... ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΛΙΟ ΜΟΝΟΠΑΤΙ!

Με τη συνεργασία Δήμου Λίμνης Πλαστήρα και Ελληνικού Ορειβατικού Συλλόγου Καρδίτσας έγινε συντήρηση και καθαρισμός του μονοπατιού Άγιος Δημήτρης - Διάσελο - Γαζή - Αθανάσιος Βουνεσίου. Στόχος του Δήμου είναι να εντάξει το μονοπάτι στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες μαζί με το σχολείο δάσους Μεσενικόλα.

ΣΕ ΕΦΑΡΜΟΓΗ Η ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΗΜΟΥ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ - ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Α. Οι πρώτοι φοιτητές στο Βοτανικό σχεδιάζουν για το Δήμο

Σε άμεση εφαρμογή τέθηκε η συμφωνία συνεργασίας Δήμου Λίμνης Πλαστήρα και Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, που αποφάσισαν σε κοινή σύσκεψη ο αντιπρόεδρος κ. Μπιλίνης με το δήμαρχο κ. Νάνο και τους προέδρους των Σχολών Καρδίτσας και Τρικάλων. Κλιμάκιο καθηγητών επισκέφθηκε το Δήμο και έκανε αυτοψία στις προτεινόμενες από το Δήμο εγκαταστάσεις. Ο δήμαρχος καλωσορίζοντας

Εν τω μεταξύ οι πρώτοι φοιτητές του τμήματος Δασολογίας, επισκέφθηκαν το Δήμο Λίμνης Πλαστήρα στο πλαίσιο μαθήματος της κατεύθυνσης Σχεδιασμός Ξύλου και Επίπλου και ήδη ανέλαβαν να σχεδιάσουν ενημερωτικά περίπτερα. Επίσης οι φοιτητές επισκέφθηκαν το Βοτανικό Κήπο Νεοχώριου, με τον οποίο θα ασχοληθούν συστηματικά.

Β. ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΦΗΓΗΣΗΣ ιδρύεται στη Λίμνη Πλαστήρα υπό την Αιγίδα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Ο τρόπος λειτουργίας εξετάστηκε σε σύσκεψη που έγινε στο Παιδαγωγικό Τμήμα στο Βόλο. Παρόντες ο δήμαρχος Παναγιώτης Νάνος, ο πρόεδρος του Δ.Σ. Λίμνης Πλαστήρα Θ. Στεργιόπουλος, ομάδα καθηγητών με επικεφαλής την καθηγήτρια κ. Τασούλα Τσιλιμένη. Παρόντες ήταν πέντε καθηγητές, μεταξύ αυτών και ο κ. Β.Δ. Αναγνωστόπουλος, ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, γνωστός για το πλούσιο έργο του για το παραμύθι, τους αφηγητές και την προφορική λογοτεχνία, τις επιστημονικές του εργασίες και συλλογές.

Ο δήμαρχος κ. Νάνος ανέφερε ότι «στόχος της νέας δημοτικής αρχής είναι να συνδέσει τη Λίμνη Πλαστήρα με όλες τις βαθμίδες της Εκπαίδευσης, δημιουργώντας Θερινές Ακαδημίες, Θερινά Σχολεία, καθώς και Σχολεία Δάσους τα οποία ετοιμάζει ο Δήμος. Αυτά σε συνδυασμό με πολυθεματικές δράσεις Εκπαίδευσης και Πολιτισμού και εκδηλώσεις που θα γίνονται όλο το χρόνο, στοχεύουμε στην αναγνώριση της λίμνης Πλαστήρα σε τόπο Βιωματικής Μάθησης και Εμπειρίας».

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΚΕΔΕ Δ. ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ. Το Δήμο Λίμνης Πλαστήρα επισκέφθηκε ο πρόεδρος της ΚΕΔΕ και δήμαρχος Τρικκαίων Δημήτρης Παπαστεργίου, μετά από πρόσκληση του δημάρχου Παναγιώτη Νάνου. Παρόντες στη συνάντηση ήταν η αντιδήμαρχος διοικητικών και οικονομικών θεμάτων Β. Ξηροφώτου και ο γραμματέας του Δήμου Β. Μπράντζος. Μεταξύ των άλλων αποφασίστηκε να προχωρήσει άμεσα η δημοτική συνεργασία των δύο δήμων. Ειδικότερα συμφωνήθηκε να υποστηρίξει ο Δήμος Τρικκαίων τον Δήμο Λίμνης Πλαστήρα σε επίπεδο πληροφοριακών προγραμμάτων μέσω της επιχείρησης e-Trikala.

Το Δήμο Λίμνης Πλαστήρα επισκέφθηκαν ο νέος διοικητής των Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Νομού Καρδίτσας, πύραρχος κ. Γιώργος Νταουτάς, και ο αναπληρωτής διοικητής αντιπύραρχος κ. Χρήστος Κοκώνης. Την ηγεσία της τοπικής Π.Υ. υποδέχθηκε ο δήμαρχος Λίμνης Πλαστήρα κ. Παναγιώτης Νάνος και οι αντιδήμαρχοι κ. Βάσω Ξηροφώτου, Απόστολος Θέος (υπεύθυνος Πολιτικής Προστασίας) και ο κ. Δημήτρης Παΐσης.

τους καθηγητές αναφέρθηκε στο στόχο να συνδεθεί η λίμνη Πλαστήρα με την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και να φιλοξενηθεί φοιτητές για πρακτική άσκηση και άλλες επιστημονικές δραστηριότητες.

Οι υποδομές που διατέθηκαν προς χρήση των Σχολών από το Δήμο (χωρίς κόστος για το Π.Θ.) είναι τα Πολιτιστικά Κέντρα και τα γήπεδα όλων των κοινοτήτων, τα Μουσεία Οίνου και Αμπέλου και Πλαστήρα, το Περιβαλλοντικό Κέντρο και ο Βοτανικός Κήπος Νεοχωρίου, η Κατασκήνωση της Νεράϊδας, τα Σχολεία Δάσους, κ.α. Επίσης επισκέφθηκαν τις εγκαταστάσεις του ΤΕΦΑΑ στο Βοτανικό Κήπο, οι οποίες παραμένουν ασυντήρητες και συμφωνήθηκε να αξιοποιηθούν από το ΠΘ.

αθέατο μπαλκόνι στη λίμνη Πλαστήρα! Το παλαιό λατομείο που ήταν σκουπιδοτόπος και χώρος παράνομης εναπόθεσης αδρανών υλικών, μετατρέπεται σε καρδιά θέασης της λίμνης και χώρο πολιτισμού, περισσότερα προσεχώς...

Ομοίως καθαρίστηκε ο χώρος στη «δρακόβρυση» απομακρύνθηκαν τα βότσα που τη σκέπαζαν και μετά από χρόνια που ήταν ξερή, χωρίς νερό, αποκαταστάθηκε πρόσφατα και τώρα κελαρύζει ξανά η βρύση. Ομοίως ο δρόμος κάτω από το «Νεβρός» και προς τον «Οβροδ», και σε άλλα σημεία.

Σταδιακά σε όλα τα χωριά αποκαθίσταται η αισθητική και η καθαριότητα, εργασίες έγιναν στο Κρυονέρι, Φυλακτή, Κερασιά και έπεται η συνέχεια.

ΠΡΟΧΩΡΑΝΕ ΤΑ ΕΡΓΑ ΣΤΟ ΒΟΤΑΝΙΚΟ ΚΗΠΟ: Μετά από πολύχρονη εγκατάλειψη του Βοτανικού, ο οποίος παραμένει τρία χρόνια κλειστός και... κόντρα στον Κοροναϊό, συνεχίζονται κανονικά οι εργασίες καθαρισμού και αναβάθμισης. Έχουν ολοκληρωθεί οι εργασίες φύτευσης 1.000 θάμνων που θα αποτελέσουν τη φυτοτεχνική προστασία, εναρμονισμένη με το Περιβάλλον, όπως, η περίφραξη και ο καθαρισμός του μεγαλύτερου μέρους.

Ολοκληρώθηκε η παρέμβαση στο εξωτερικό παρκάκι στη λίμνη με φύτευση 200 θάμνων του φυτοτεχνικού προστατευτικού φράχτη., η θέση προορίζεται για ρομαντικούς πολιτικούς γάμους.

Επίσης, με ευθύνη του Δήμου, για πρώτη φορά από την κατασκευή των ξύλινων εγκαταστάσεων του ΤΕΦΑΑ, καθαρίστηκε ο Περιβάλλον χώρος. Πρόκειται για δυναμική στήριξη του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα προς το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας προκειμένου να αξιοποιηθούν οι εγκαταστάσεις που μέχρι σήμερα ρημάζουν.

ΟΧΙ ΑΛΛΕΣ ΜΕΘΟΔΕΥΣΕΙΣ ΣΕ ΒΑΡΟΣ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ! Έντονα αντέδρασε ο δήμαρχος Λίμνης Πλαστήρα στην πρόταση του Τμήματος Δασολογίας να μεταφέρει στα Τρίκαλα τις εργαστηριακές δραστηριότητες. Μεγάλη Τρίτης, με Covid 19 και Πανεπιστήμια κλειστά συνεδρίασε το Τμήμα Δασολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας για να αποφασίσει... το μίστημα της πρακτικής άσκησης των φοιτητών ανάμεσα στο Περούλι Τρικάλων και την Καρδίτσα! Η έκπληξη που δημιουργείται και το ερώτημα είναι γιατί υπονομεύεται στην πράξη η πρόταση συνεργασίας που απηύθυνε ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. Είναι προφανές ότι κάποιοι θέλουν να πάρουν από την Καρδίτσα το Τμήμα Δασολογίας και να το πάνε στα Τρίκαλα...

Ημερομίσθια στις κοινότητες: Η δημοτική αρχή από την αρχή του έτους, έθεσε σε εφαρμογή το Ν 4071/2012 που δίνει τη δυνατότητα 5 ημερομισθίων για κάθε χωριό ανά μήνα για διάφορες εργασίες. Είναι η πρώτη φορά που τίθεται σε εφαρμογή ο νόμος στο Δήμο μας, παρότι υπάρχει από το 2012. Οι πρόεδροι θα έχουν τη δυνατότητα να απασχολήσουν για έκτακτες ανάγκες το προσωπικό αυτό.

Ολόκληρο το μισθό ενός μηνός διέθεσε ο δήμαρχος Λίμνης Πλαστήρα, ανταποκρινόμενος σε πρόσκληση του προέδρου της ΚΕΔΕ κ. Παπαστεργίου. Σε δήλωσή του ο δήμαρχος αναφέρει: «Με βαθύ αίσθημα ευθύνης, με συνέπεια λόγου και έργου, αλλά και με τη σκέψη στους συναδέλφους υγειονομικούς που δίνουν τη μάχη ενάντια στον κορονοϊό, παραχωρώ κι εγώ το 50% του μισθού μου ως Δήμαρχος Λίμνης Πλαστήρα για τους επόμενους δύο μήνες στον κοινό λογαριασμό που έχει δημιουργηθεί για την αντιμετώπιση του Covid 19 μετά την πρόσκληση του προέδρου της ΚΕΔΕ κ. Παπαστεργίου. Στέλνουμε μήνυμα συνεισφοράς και αλληλεγγύης, σαν μια γροθιά, όλοι μαζί, με πίστη στον κοινό αγώνα, θα νικήσουμε!». Ο δήμαρχος επικοινωνήσε με τον διοικητή του Νοσοκομείου Καρδίτσας και ζήτησε να πληρωθεί τις επείγουσες ανάγκες σε υγειονομικό υλικό και δώρισε υλικό για τα χειρουργεία Εκτός από τις ευχαριστίες της διοίκησης του Νοσοκομείου, ευχαριστήρια επιστολή προς το δήμαρχο έστειλε και ο Σύλλογος Φίλων του Νοσοκομείου Καρδίτσας.

Ζώντας με τον κορωνοϊό

Τη χρονική στιγμή που η χώρα προσπαθούσε να επουλώσει τις πληγές που κουβαλούσε από τη δεκάχρονη οικονομική κρίση, βρέθηκε αναγκασμένη να διαχειρισθεί ταυτόχρονα δύο ακόμη σοβαρότατες κρίσεις. Την απειλή των εθνικών συνόρων της και την υγειονομική λαίλαπα του κορωνοϊού. Έπρεπε να αντιμετωπίσει την προκλητικότητα του εξ ανατολών κινδύνου, αλλά και την εξάπλωση της πανδημίας που στο διάβα της σάρωσε τα καλύτερα υγειονομικά συστήματα στον κόσμο. Και η μεν φύλαξη των συνόρων εναπόκειται στις αρμοδιότητες της στρατιωτικής ηγεσίας που επί τέλους έκανε σωστά τη δουλειά της, ματαιώνοντας τις ορέξεις του λατρευτού μας γείτονα. Αυτό δεν σημαίνει πως ο Ερντογάν παρατήθηκε. Είναι σίγουρο πως θα επανέλθει, γι' αυτό χρειάζεται αυξημένη επαγρύπνηση.

Ο χειρισμός όμως της υγειονομικής κρίσης απαιτούσε τη συνεργασία της κρατικής εξουσίας με τους πολίτες. Λαός και κράτος έδωσαν εξετάσεις πάνω στο θέμα και στην πρώτη φάση πέτυχαν. Οι πολίτες έδειξαν τέτοια συλλογική πειθαρχία που εξέπληξε τους πάντες. Ίσως η δεκαετής οικονομική δοκιμασία να ωρίμασε την κοινωνία, να την εφοδίασε μ' ένα πιο ευαίσθητο αισθητήριο για τα πρόσωπα που αξίζουν την εμπιστοσύνη της όταν πιάνει φουρτούνα. Όταν οι πολίτες βλέπουν σοβαρότητα στη διαχείριση των κρίσεων, νοιώθουν ασφάλεια και πειθαρχούν. Με τη στάση και τη συμπεριφορά μας γκρεμίσαμε το στερεότυπο του απείθαρχου ελληναρά. Έτσι το ατίθασο ελληνικό πνεύμα πειθάρχησε και έδωσε το παράδειγμα στους άλλους, στους πολιτισμένους που πάντα έχουν ένα κακό λόγο στα χείλη τους για τους απείθαρχους Έλληνες. Ο αυστριακός τύπος επισημαίνει: *Το κάποτε προβληματικό παιδί της Ευρώπης αναδεικνύεται κατά τη διάρκεια της πανδημίας ένας παραδειγματικός μαθητής*. Στο χρονικό αυτό διάστημα ο Έλληνας ξεδίπλωσε κρυμμένες αρετές. Ανέδειξε τους ακατάλυτους δεσμούς της ελληνικής οικογένειας με το συγκινητικό ενδιαφέρον των νέων παιδιών απέναντι στους ευάλωτους στον ιδό ηλικιωμένους γονείς. Την αλληλεγγύη προς τις ευπαθείς ομάδες, τις προσφορές των οικονομικών ισχυρότερων σε νοσοκομεία και ιδρύματα. Αρετές που δεν συναντά κανείς σε άλλους λαούς. Δεν είναι τυχαίο εξάλλου το γεγονός πως η ελληνική λέξη «φιλότιμο» δεν μπορεί να μεταφραστεί σε καμιά άλλη γλώσσα του κόσμου.

Στη διάρκεια της κρίσης δοκιμάστηκαν και οι θεσμοί. Οι θεσμοί, το θεμελιώδες στοιχείο της πολιτειακής οργάνωσης, έχουν πρωταρχικό ρόλο στη λειτουργία μιας δημοκρατικής κοινωνίας. Όταν λειτουργούν σωστά οι θεσμοί, οι πολίτες ευημερούν. Η στελέχωση των θεσμών με τους κατάλληλους ανθρώπους είναι το ζητούμενο κάθε ευνομούμενης κοινωνίας. Στην προκειμένη περίπτωση της διαχείρισης της υγειονομικής κρίσης, οι θεσμοί έδειξαν σωστά αντανakλαστικά. Και τούτο γιατί ήταν στελεχωμένοι με ικανούς διαχειριστές και κατάλληλους επιστήμονες. Διαγνώσθηκε έγκαιρα ο κίνδυνος της νόσου και πάρθηκαν τα κατάλληλα μέτρα. Οι άριστοι των επιστημόνων καθοδηγούσαν την κρατική εξουσία, τους θεσμούς και εκείνοι με τη σειρά τους επέβαλλαν τα αναγκαία, πολλές φορές επώδυνα περιοριστικά μέτρα και δικαιώθηκαν από τα αποτελέσματα.

Αυτά που πριν την κρίση δεν ήταν καθόλου αυτονόητα, σήμερα έγιναν κεκτημένα. Δηλαδή η σωστή αντιμετώπιση της πρώτης φάσης της κρίσης και η εμπιστοσύνη των πολιτών απέναντι στην κρατική εξουσία. Πάνω σ αυτή την προστιθέμενη αξία μιας κρίσης, σ αυτό το κεκτημένο πρέπει να κτίσουμε μια καινούργια σχέση της εξουσίας με τον πολίτη. Πρέπει να παγιώσουμε αυτή την εμπιστοσύνη. Θέλω να αναφερθώ, εκτός από τους γνωστούς διαχειριστές της κρίσης, από αυτούς που μας ενημέρωναν σε καθημερινή βάση, σε δύο αφανείς ήρωες που βρίσκονταν πίσω από τις κάμερες. Ο διεθνούς φήμης συντοπίτης μας καθηγητής του LSE **Ηλίας Μόσιαλος**, είχε έγκαιρα προειδοποιήσει και συμβούλεψε την πολιτική ηγεσία για τις συνέπειες που θα προέκυπταν αν δεν παίρνονταν έγκαιρα τα μέτρα. Γι' αυτό και ο πρωθυπουργός τον όρισε αμισθί εκπρόσωπο της Ελλάδας σε όλους τους διεθνείς οργανισμούς που ασχολούνται με τον κορωνοϊό. Ο Μόσιαλος, που βρίσκεται πίσω από την αναμόρφωση του ΕΣΥ μιας σειράς χωρών (ακόμη και της Κίνας), είναι αυτός που έγκαιρα είχε κρούσει τον κώδωνα του κινδύνου για την Ελλάδα από τον κορωνοϊό από τα τέλη Ιανουαρίου.

Το μάστερ του Χάρβαρντ του υπουργού ψηφιακής διακυβέρνησης **Κυριάκου Πιερρακάκη** χρησιμοποιήθηκε κατά τον καλύτερο τρόπο προκειμένου να εφαρμοσθούν και στηριχθούν διαδικτυακά οι εντολές των ειδικών επιστημόνων της υγείας καθώς και της εμπόδισης εξάπλωσης της νόσου. Ακόμη και η γαλλική *Le Figaro* του δίνει τα εύσημα για την αναμόρφωση της κρατικής γραφειοκρατίας με την απλούστευση χορήγησης πιστοποιητικών και εγγράφων. Οι παραπάνω άνδρες ανήκουν σε διαφορετικούς ιδεολογικούς με τον πρωθυπουργό χώρους. Και είναι προς τιμήν του που τους επέλεξε για το καλό του τόπου.

Με την επιβολή των αυστηρών περιοριστικών μέτρων η κρατική εξουσία επέλεξε την προστασία της υγείας των πολιτών με τίμημα την οικονομική ύφεση. Όταν επανέλθουμε στην κανονικότητα θα φανεί αν επέλεξε σωστά. Αν και η σύγκριση περιττεύει όταν οι αριθμοί μεταφράζονται σε απώλειες ανθρώπινων ζωών. Χρειάζεται όμως προσοχή. Οι ακραίες συμπεριφορές ομάδων ατόμων, κυρίως νέων, αμέσως μετά τη χαλάρωση των μέτρων, μπορεί να τινάξουν στον αέρα ό,τι με τόσο κόπο χτίσαμε την περίοδο του εγκλεισμού.

Το θετικό αποτύπωμα της κορωνοϊκής κρίσης στη χώρα μας είναι η επίσπευση της εισόδου της δημόσιας διοίκησης στην ψηφιακή

περιόδου της σύγχρονης ελληνικής ιστορίας ήταν παρόντες όταν χρειάστηκε να υπερασπιστούν την ανεξαρτησία και εδαφική ακεραιότητα της χώρας είτε ως Αλβανομάχοι είτε ως μετέπειτα αγωνιστές στην εθνική αντίσταση. Θα τους διαγράψουμε;

Στο μνημείο εθνικής συμφιλίωσης που προτείνουμε να ανεγερθεί χωράει και ο αντιστασιακός με τους μαυροσκουφήδες του Άρη **Θωμάς Τουλιάς** που εκτελέστηκε στον εμφύλιο και ο Αλβανομάχος και μετέπειτα αντιστασιακός υπεύθυνος ρίψεων του αεροδρομίου της Νεβρόπολης **Δημήτρης Γόρδιος** που εκτελέστηκε στην εξορία. Πρέπει να τους ξεχάσουμε; Εύλογα θα αναρωτηθούν πολλοί: "Πώς θα αντικρύσω το όνομα εκείνου που αφαίρεσε τη ζωή του πατέρα μου, του θείου μου, του παππού μου, στην ίδια πλάκα του μνημείου με τους δικούς μου σκοτωμένους;". Τη στιγμή που ο Φλωράκης παίρνει συγχωροχάρτι από τον Παπαδόγγονα και τους άλλους επικριτές του, κάθισαν στο ίδιο τραπέζι και συγκυβέρνησαν το 1989, είναι αδιανόητο εμείς εδώ στο Μορφοβούνι, 70 χρόνια από τη λήξη του εμφυλίου, να είμαστε θιασώτες της ρητορικής "Εμείς και οι άλλοι".

Η σφοδρή χιονοθύελλα του Μ. Σαββάτου του 1947 στην κορφή της Νιάλας ξεσκέπασε αυτούς που απεργάζονται τη διχόνοια και τα μίση

Από το καραιούλι του Νταήραγα του Γ. Βασιλούλη - gvasiloulis@gmail.com

εποχή με την κατάργηση των γραφειοκρατικών αγκυλώσεων που ταλαιπωρούν τον πολίτη. Επίσης το γεγονός ότι αποκτήσαμε το προνόμιο της χώρας-υπόδειγμα στην αντιμετώπιση της λαίλαπας του κορωνοϊού. Ευκαιρία να πάρουμε τα εύσημα και ως χώρα-υπόδειγμα οικονομικής ανάκαμψης. Πολύ δύσκολο εγχείρημα. Θα τα καταφέρουμε; Μήπως η υγειονομική κρίση έκανε τους άκαμπτους βόρειους να αναλογισθούν πως η αλληλεγγύη, όπως την οραματίστηκε ο Ζακ Ντελόρ, πρέπει επιτέλους να κυριαρχήσει για να οδηγηθούμε στην πολιτική ένωση; Το ευρωπαϊκό πακέτο στήριξης που δίνεται στη χώρα μας για την επόμενη τριετία ως ανταμοιβή και για την επιτυχή αντιμετώπιση της υγειονομικής κρίσης, πρέπει να το αξιοποιήσουμε παραγωγικά, αν και το ποσό είναι ένα μικρό μέρος εκείνων που χάσαμε στην περίοδο των μνημονίων.

(**Σημείωση:** Ο πατέρας του Ηλία Μόσιαλου είναι από τα Κανάλια με καταγωγή από τον Άγιο Ακάκιο. Ο αδερφός του πατέρα του επίσης Ηλίας Μόσιαλος υπηρέτησε ως δάσκαλος στο Μορφοβούνι το 1934. Ο ίδιος διετέλεσε υπουργός επικρατείας το 2011).

Μνημείο Εθνικής Αντίστασης

Στην τελευταία Γενική Συνέλευση του Συνδέσμου των απανταχού Μορφοβουνιωτών στην Αθήνα, οι χωριανοί με απόλυτη πλειοψηφία εξέφρασαν την επιθυμία τους για την ανέγερση μνημείου Εθνικής Αντίστασης στο χωριό. Ψήφισαν ακόμη ομόφωνα, πως η αναγραφή ή όχι σ' αυτό και των θυμάτων του εμφυλίου, να αποφασισθεί μετά από απόφαση λαϊκής συνέλευσης που θα γίνει στο χωριό. Η απόφαση στάλθηκε στον Δήμαρχο, ο οποίος παραβρέθηκε στη Γενική Συνέλευση, καθώς και στον πρόεδρο του χωριού.

Η Ελλάδα το 1944 έβγαινε από τη μαύρη τριπλή κατοχή κατεστραμμένη. Και ενώ τα εμπλεκόμενα στον πόλεμο κράτη της Ευρώπης στην πλειοψηφία τους άφηναν πίσω τα συντρίμια του πολέμου και έμπαιναν στο δρόμο της ανασυγκρότησης και της προόδου, η χώρα μας έπεφτε στο κουμάντο του ξένου παράγοντα. Για μια ακόμη φορά οι πρόην σύμμαχοι, μας έσυραν σ ένα καταστροφικό εμφύλιο με περισσότερα θύματα και καταστροφές και σ ένα οδυνηρό πισωγύρισμα στην ανάπτυξη της χώρας. Το ηρωικό μας χωριό, το Μορφοβούνι, πλήρωσε ακριβά τον εμφύλιο με τίμημα τη θυσία δεκάδων παλικαριών και από τα δύο εμπλεκόμενα μέρη.

Πρέπει επιτέλους κάποτε αυτά που ψιθυρίζουμε μεταξύ μας στα κρυφά, να τα πούμε και δημόσια. Χάθηκαν άνθρωποι, πολλά παλικάρια, είτε με την μορφή της αυτοδίκαιας είτε με την παραπομπή στα έκτακτα στρατοδίκαια.

Να δεχτούμε πως στον αδελφοκτόνο εμφύλιο έγιναν εγκλήματα. Κανένας σώφρων άνθρωπος δεν το αμφισβητεί. Όμως δεν μπορούμε να αμφισβητήσουμε πως η συντριπτική πλειοψηφία των θυμάτων της μελανής αυτής

και απέδειξε πως οι άνθρωποι δεν έχουν τίποτα να χωρίσουν και είναι όλοι ίσοι μπροστά στο θάνατο. Το παγωμένο εκείνο βράδυ της 12ης του Απριλίου αντάρτες και στρατιώτες αγκαλιασμένοι ένωσαν τα χνώτα τους για να μην ξεπαγιάσουν. Να πάμε και λίγο στους σοφούς αρχαίους μας. Ο αγγελιαφόρος που έρχεται στα Σούσα ν' αναγγείλει την ήττα των Περσών στη Σαλαμίνα και στις Πλαταιές λειτουργεί ελληνικά, διότι, όταν αναφέρεται στους νεκρούς Πέρσες, δεν σταθμεύει στο αριθμητικό πλήθος των πεσόντων. Τους αναφέρει όλους, τουλάχιστον τους επικεφαλής της εκστρατείας, ονομαστικά. Αυτός ο ελληνικός τρόπος που ευτυχώς, τον κληροδότησε η Αρχαία Ελλάδα στην ανθρωπότητα. Αν επισκεφτείτε σήμερα, ακόμη και μια επαρχιακή, μικρού πληθυσμού πόλη ή χωριό, σε κάποια πλατεία ή διαμορφωμένο χώρο, υπάρχει μια στήλη με τα ονόματα των πεσόντων σε όλους τους πολέμους, όχι απλές μνήμες πλήθους νεκρών, αλλά ονομαστικά συγκεκριμένα πρόσωπα. Όταν ο Αισχύλος εγκαινιάζει αυτή την τιμή, την ονομαστική αναφορά ενός νεκρού υπέρ πατρίδας ή ΑΛΛΗΣ ΙΔΕΑΣ, θέτει τα θεμέλια της ανθρωπιστικής δημοκρατίας, όπου ο άνθρωπος είναι μέτρο πάντων χρημάτων, για να θυμηθούμε και τον Πρωταγόρα. Ο Αισχύλος λοιπόν αναφέρεται ονομαστικά στους νεκρούς. Αυτό το δημοκρατικό διάβημα σημαίνει πως, όταν χάνεται έστω και ένας άνθρωπος χάνεται μια συγκεκριμένη ανθρώπινη οντότητα. Αυτός ο λοχαγός των Περσών, ο λοχίας από την Καλαμάκα, το παλικάρι από το Βουνέσι είναι ανεπανάληπτες ανθρώπινες παρουσίες. Είχαν γονείς, έκαναν αγώνα ζωής και επιβίωσης, πέτυχαν, αμάρτησαν, ερωτεύτηκαν, είχαν γυναίκα, παιδιά, όνειρα, όσο φτωχά, αλλά όνειρα. Δεν είναι απλά νούμερα ώστε να τα σκεπάσει η λήθη.

Για όλους αυτούς τους λόγους χρειαζόμαστε ένα μνημείο εθνικής συμφιλίωσης με το οποίο θα τιμήσουμε όλους τους νεκρούς μας, ολόκληρης της πολεμικής περιόδου και των δύο παρατάξεων, γιατί όλοι τους υπήρξαν θύματα των δυνάμεων εκείνων που διαχρονικά επιβουλεύονται την ανεξαρτησία της χώρας καθώς και των στενόμαυλων εγχώριων ηγεσιών. Θα πρέπει επιτέλους να βάλουμε ένα **ΣΤΟΠ** σ' αυτό το εμφυλιοπολεμικό κλίμα που συντηρείται ακόμη ύστερα από 70 χρόνια στο χωριό μας.

Αδυνατώ να δεχτώ πως το Μορφοβούνι των τόσων ηρώων και τόσων επιστημόνων είναι τόσο αναχρονιστικό, ενώ η ορεινή Γάρδιτσα του Ν. Ηλείας, ιδιαίτερη πατρίδα του Β. Πολύδωρα, στην πλατεία της οποίας αναγράφονται στο μνημείο τα θύματα και των δύο περιόδων, είναι πιο προοδευτική.

Ο εθελοντισμός στο χωριό μας

Η έννοια του εθελοντισμού είναι ταυτόσημη με εκείνη της αλληλεγγύης και της ανιδιοτελούς προσφοράς. Είναι η εκούσια παροχή υπηρεσιών που ωφελούν την κοινωνία χωρίς το κίνητρο της ανταπόδοσης, όπου το άτομο δια-

θέτει τον ελεύθερο χρόνο του σε κοινωφελείς σκοπούς είτε μόνος του είτε ενταγμένος σε κάποια ομάδα. Στη σύγχρονη εποχή ο εθελοντισμός έχει καθιερωθεί ως ο θεσμός εκείνος που καλύπτει τα κενά της κεντρικής και περιφερειακής διοίκησης σε κοινωνικά, οικονομικά και περιβαλλοντολογικά θέματα.

Είναι γενικά αποδεκτό ότι ο εθελοντισμός είναι ιδιαίτερα σημαντικός σε μια ευημερούσα κοινωνία ενεργών πολιτών. Υπάρχουν βέβαια και ορισμένοι που νομοπάρουν την ανιδιοτελή ενασχόληση με τα κοινά. Είναι εκείνοι που δεν διέθεσαν ποτέ τον ελεύθερο χρόνο τους χωρίς κάποια ανταμοιβή και δεν εισέπραξαν ποτέ την ικανοποίηση που δίνει η ανιδιοτελής προσφορά. Αντιμετωπίζουν ακόμη τους εθελοντές ως άτομα φαιδρά τα οποία δεν έχουν πώς να γεμίσουν το χρόνο τους. Πολλές φορές αφήνουν και υπονοούμενα άντλησης ωφελημάτων από αυτή τη δραστηριότητα. Όσοι ασχολούμαστε με τα κοινά ανιδιοτελώς, κάποιες στιγμές το νοιώσαμε. *"Τόσα χρόνια στον Σύλλογο ο τάδε... , δεν μπορεί, κάποιο όφελος θα έχει!"*.

Και με την ευκαιρία της εθελοντικής προσφοράς θα ήθελα να τονίσω πως αρκετοί χωριανοί έχουν τη δυνατότητα να ασχοληθούν με την αρθρογραφία στην εφημερίδα μας. Γιατί δεν το κάνουν; Όταν μάλιστα πρόκειται και για επαγγελματίες του χώρου ακόμη καλύτερα, μπορούν να μας καθοδηγήσουν. Αν πάλι δεν συμφωνούν με τη γραμμή της να το συζητήσουμε. Η καλόπιστη κριτική είναι πάντα ευπρόσδεκτη. Καθώς και οι προτάσεις. Η εφημερίδα μας χρειάζεται φρέσκιες ιδέες.

Με χαρά πληροφορηθήκαμε σπουδαίες μικρές παρεμβάσεις στο χωριό από την εθελοντική πρωτοβουλία των κοινοτικών συμβούλων **Σεραφείμ Κωνοστέργιου** και **Βασίλη Νάνου**. Ανάλογες δράσεις που στοχεύουν στον εξωραϊσμό του χωριού μας είναι πάντα καλοδεχούμενες, αρκεί αυτές να πραγματοποιούνται συντονισμένα με τη σύμφωνη γνώμη της δημοτικής και κοινοτικής αρχής και να είναι μακριά από προσωπικές και παραταξιακές διενέξεις. Όσοι έχουν ασχοληθεί κατά καιρούς με τα κοινά, νοιώθουν την αξία αυτών των εθελοντικών ενεργειών. Απαραίτητη επίσης είναι και η επιβράβευση αυτών που συμμετέχουν, έστω και με την τυπική καταχώριση των ονομάτων τους στην εφημερίδα μας. Η αναγραφή βέβαια του προέδρου Σεραφείμ Νάνου νομίζω πως ήταν περιττή. Στα πλαίσια των υποχρεώσεων κάθε προέδρου είναι να συμπαραστέκεται σε κάθε εθελοντική προσπάθεια και να φροντίζει για την καλύτερη υλοποίηση και εξωραϊσμό του τόπου για τον οποίον εκλέχτηκε να υπηρετεί. Εξάλλου και στο παρελθόν ο ίδιος έχει καταθέσει πολλές φορές την προσωπική του εργασία για παρόμοια έργα.

Η αξιέπαινη πρωτοβουλία των δύο παραπάνω κοινοτικών συμβούλων ευελπιστούμε πως θα βρει και άλλους μιμητές. Σε σωστή κατεύθυνση επίσης είναι και η πρωτοβουλία της δημοτικής αρχής για τη διοργάνωση γιορτής εθελοντισμού που πραγματοποιήθηκε τον Γενάρη στο Πνευματικό Κέντρο του χωριού μας.

Αυτοί που έφυγαν

Το περασμένο διάστημα έφυγαν από τη ζωή αρκετοί αγαπημένοι χωριανοί, τα ονόματα των οποίων αναγράφονται σε άλλη στήλη της εφημερίδας. Νοιώθω την ανάγκη να αναφερθώ ξεχωριστά στη βαφτισιμιά του πατέρα μου, την αγαπημένη μας **Κλητία**, που υπήρξε στη ζωή της πολύ γενναιοδωρη σε προσφορά φροντίδα και συμπαράσταση. Ο Θωμάς, τα παιδιά της, εγγόνια και δισέγγονα, ο αδερφός της Αποστόλης ένοιωσαν τη ζεστή αγκαλιά της και εκείνοι με τη σειρά τους το ανταπέδωσαν με την αμέριστη συμπαράστασή τους στη διάρκεια της ταλαιπωρίας της.

Θα αναφερθώ ακόμη και στην απώλεια του αγαπητού σε όλους **Τάκη Αποστόλου**, σύντροφο της ξαδέλφης μου Γιούλας, τον μελιχίο και πράο οικογενειάρχη που αγάπησε πολύ το χωριό μας καθώς και τους Βουνεσιώτες. Ας είναι ελαφρό το χώμα που τους σκεπάζει και ας μας συγχωρήσουν που οι συνθήκες δεν το επέτρεψαν να τους πούμε το τελευταίο αντίο.

Δύο επίσης σπουδαίοι Μεσσηνικοί έφυγαν πρόσφατα από τη ζωή. Προηγήθηκε ο **Άγγελος Ποδηματάς**, που υπήρξε για πάνω από είκοσι χρόνια πρόεδρος της Ένωσης Μεσσηνικολιτών Αθήνας και ένθερμος φίλος του χωριού μας. Ως πρόεδρος μας φιλοξένησε για ένα χρονικό διάστημα, στα ιδιόκτητα γραφεία της Ένωσης στην οδό Σατωβριάνδου 29. Ακολούθησε ο **Χρήστος Μιλτ. Μηλιόης** εκπαίδευτικός, συγγραφέας και ποιητής, ο οποίος υπηρέτησε ως δάσκαλος και στο χωριό μας τα χρόνια 1943-1944. Και οι δυο τους έφυγαν πλήρεις ημερών. Ας είναι ελαφρό το χώμα που τους σκεπάζει.